

DZIEŃ POMORSKI

ORAZ WYDAWNICTWA:

DZIEŃ BYDGOSKI
GAZETA MORSKA
GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KASZUBSKI

DZIEŃ GRUDZIADZKI
DZIEŃ TCZEWSKI
DZIEŃ KUJAWSKI
GAZETA MOGILEŃSKA

Rok VI

Redakcja i Administracja:
Toruń, Bydgoska 56
Filja Admin.: Szeroka 41

Telefony dzienne: 202, 747
Telefon nocny: 747
Telefon Filii: 746
Konto czekowe P. K. O. 160-315

Nr. 38

Sprzeczne wiadomości o sytuacji w zrewoltowanej Austrii

Wiedeń twierdzi, że wszędzie panuje spokój — Agencje berlińskie donoszą o toczących się walkach

Wiedeń 16. 2. (PAT). Godz. 12-ta. W WIEDNIU PANUJE SPOKÓJ. Ruch uliczny bardzo ożywiony. Wszystkie przedsiębiorstwa tak miejskie, jak i prywatne są czynne. Pierwsza dzielnica miasta jest ciągle jeszcze strzeżona przez policję, która le gitymuje przechodniów. Apropozycja miasta jest zapewniona.

Wiedeń, 16. 2. (PAT). Jak donosi urzędowa agencja austriacka, akcja oczyszczania przedmieść stolicy z rebeliantów, prowadzona przez rząd, została ukończona. Opór socjaldemokratów został wszędzie całkowicie złamany.

Policja i wojsko zajęte są poszukiwaniem broni we wszystkich lokalach partii socjal-demokratycznej. Dotychczas znalazło się i skonfiskowano wielką ilość broni. W wielu budkach tramwajowych znaleziono ukryte karabiny maszynowe. Członkowie Schutzbandu uciekają z Wiednia.

Wiedeń, 16. 2. (PAT). Termin ultimatum rządowego upłynął wczoraj po południu. Spokój, jaki panował od rana w Wiedniu, został zakłócony przez akcję wojsk rządowych, które otworzyły ogień na pozycje socjalistów, znajdujących się pomiędzy przedmieściami Kagran i Stadtlau.

Wiedeń, 16. 2. (PAT). Podczas walk o Florisdorf zginęło 500 osób po stronie socjalistów. Aresztowany socjalista Kahler skazany został na karę śmierci. Jest to już trzeci wyrok śmierci, wydany przez sąd doraźny w Wiedniu. Czynione są przygotowania do ataku na ostatnie placówki socjalistów.

Wiedeń, 16. 2. (PAT). Sytuację wojskową onegdaj wieczorem możnaby streścić następująco:

Schutzbund wszędzie w rozsypanie, znaczna jego część poddała się. Niewielkie siły usiłują się jeszcze bronić, opór ten jednak jest sporadyczny i stanowi raczej akt rozpaczny. W dzielnicy Simmering Schutzbund trzymał się przez dwa dni na górze Laaberg, gdzie zajął pozycje, jak stwierdzono obecnie, betonowane. Wypłoszeni z tych pozycji wczoraj wieczorem ogniem armatnim, schronili się członkowie Schutzbandu pod osłoną ciemności na cmentarzu centralnym. Już wczoraj od wczesnego ranka słychać karabiny maszynowe. W walkach o górę Laaberg padło około 17 członków Heimwehry. W pobliżu Florisdorf walki toczyły się również do późnego wieczora. Artylerja zdemolowała budynek miejski pod nazwą Goethehof. Dom ten w nocy spłonął. W dzielnicy Meidling zamknął się Schutzbund w domu miejskim pod nazwą Bebelhof. Rzucono na policję granaty ręczne. W walkach brały udział także i kobiety.

Onegdaj zjawił się u sekretarza stanu Karwinsky'ego dowódca Schutzbundowców 6-ciu dzielnic wiedeńskich E. Korbel i podał się, oświadczając zarazem, że występuje z partii socjal-demokratycznej. Rewizje policyjne wykazały, że Schutzbund rozporządzał ogromnymi zapasami broni. W warsztatach kolei elektrycznej znaleziono kilkanaście karabinów maszynowych i mnóstwo amunicji. Jeńców wzięto wczoraj około 2.000.

Wiedeń, 16. 2. (PAT). Onegdaj krążył nad Wiedniem samolot, który rozrzucił u-

lotki Pochodzenie tego samolotu nie jest ustalone. W mowie, wygłoszonej przez radio monachijskie, stwierdził Habicht, że samolot rozrzucił ulotki narodowo-socjali-

styczne. Według innych wersji, miał on pochodzić z Czechosłowacji. Ulotki, zrzucone z tego samolotu, wzywały robotników do wytrwania, gdyż pomoc jest bliska.

Hitlerowcy podnoszą głowy

Od wczoraj zauważono NOWĄ TAKTYKĘ U NIEMIECKICH NARODOWYCH SOCJALISTÓW wobec rządu austriackiego. Gdy dotychczas trzymali się oni z rezerwą, od wczoraj rozpoczęli akcję narazie

radjową, przeciwko rządowi Dollfussa. W kołach austriackich sądzą, że w najbliższych dniach dojdzie także do walnej rozprawy z narodowymi socjalistami.

Informacje berlińskie

Berlin, 16. 2. (PAT). Wiadomości, nadchodzące zarówno do niemieckiego biura informacyjnego, jak i do prasy, wskazują, że SYTUACJA NIE JEST JESZCZE CAŁKOWICIE OPANOWANA przez rząd Dollfussa.

Wprawdzie po wczorajszym wezwaniu Dollfussa złożyli marksiści w czwartek do godz. 12 w południe broń w wielu poszczególnych punktach miasta, oddając przytem około 1000 karabinów, 40.000 naboju, 40 karabinów maszynowych i 3.000 granatów, oraz wiele innych materiałów wojennych.

Lecz mimo to opór nie jest jeszcze złamany.

Wczoraj rano na przedmieściach Wiednia UDALO SIĘ SCHUTZBUNDZISTOM PRZY UŻYCIU KARABINÓW MASZYNOWYCH OBSADZIC PONOWNIE DOM ROBOTNICZY IM. KARŁA MARXA ORAZ DWORZEC FRANCISZKA JÓZEFA.

Podobno na przedmieściu Ottakring walka trwa nadal. Na przedmieściu Simmering padło w ciągu nocy ze środy na czwartek około 200 strażników armatnich.

Zarówno w pobliżu przedmieścia Floris-

dorf jak i w południowo-wschodnich dzielnicach miasta Schutzbundowcy okopali się, atakując oddziały rządowe. W Leiten i Kagran walki trwają. Schutzbundowcy strzelają z dachów i barykad do wojska. Również w Laabergu, gdzie znajdował się ma 22.000 Schutzbundowców, rozpoczęły ma być szturm po dokonanych już rano przygotowaniach artyleryjskich. W okolicy dworca południowego panuje spokój. Ruch pociągów został normalnie podjęty. Donoszą o ściągnięciu wielkiej liczby Heimwehry z prowincji do Wiednia.

Ze Steyer donoszą o całkowitem opanowaniu sytuacji przez oddziały rządowe. W mieście panuje obecnie spokój. Jedynie poza miastem żandarmerja przystąpiła do likwidowania poszczególnych gniazd oporu komunistów.

Z Gracu donoszą o ucieczce burmistrza socjal-demokr. Feuersburg.

Według doniesień prasy popołudniowej sytuacja niekorzystna dla wojsk rządowych panuje przedewszystkiem w zagłębiu solnym w Salzkammergut, gdzie Schutzbundowcy korzystając z dogodności terenów górskich, stawiają opór w okolicach Salzburga. W ostatnich godzinach miały rzekomo powstać nowe walki niedaleko granicy czechosłowackiej.

Ulotki socjaldemokratyczne rozpowszechniane wczoraj rano w Wiedniu, zapowiadają PRZYBYCIE 40.000 SCHUTZBUNDOWCÓW NA ODSIECZ. Według informacji ze źródeł marksistowskich liczą oni swe ofiary do wtorku wieczorem na 1.500 ludzi.

Zwycięstwo Doumergue'a

Izba deputowanych i Senat z entuzjazmem przyjął deklarację nowego rządu Francji

Paryż, 16. 2. (PAT). Posiedzenie izby rozpoczęło się od odczytania deklaracji nowego rządu przez premiera Doumergue. Gdy premier wszedł na trybunę zerwały się oklaski zarówno z prawej jak i lewej strony izby. Jedynie 5 deputowanych komunistycznych usiłowało wywołać awantury, jednakże okrzyki ich nie zdołały toku obrad.

Prezes rady ministrów, wśród ogólnego skupienia na wstępie swej deklaracji oświadczył, iż RZĄD, NA CZELE KTÓREGO STOI MA NA CELU PRZEDEWŚWYSTKIEM DOPROWADZENIE DO ROZEJMU POMIĘDZY STRONNICTWAMI.

„Po tak tragicznych i bolesnych wydarzeniach ostatnich dni należy przypuszczać — powiedział Doumergue, że rozejm ten odpowiada życzeniom całego kraju i parlamentu. Przedewszystkiem powinna dokonać swego dzieła sprawiedliwość. Rozejm powróci spokój, pozwoli na powzięcie w beznamiętnej atmosferze stanowczej decyzji do odnalezienia i ukarania winnych, bez względu na to, kim oni będą“.

„Obok zadania, jakie ma wykonać sprawiedliwość istnieją inne, również nie cierpiące zwłoki — SANACJA MORALNA, która wymaga kompetencji i poczucia autorytetu u tych, którzy rządzą i poszanowania władzy ze strony rządzonych“.

„Rozejm pomiędzy partjami jest również konieczny, aby zapewnić jaknajprędzej załatwienie spraw budżetowych oraz stałość monety. Budżet zrównoważony i stały pieniądz przyczyną zaufania producentom i sferom handlowym. POWRÓT ZAUFANIA przyczyni się potężnie do podniesienia gospodarstwa narodowego i zwalczania bezrobocia“.

„Zagadnienia polityki zewnętrznej również

nakazują rozejm pomiędzy stronnictwami i uspokojenie umysłów. Pokój wewnętrzny Francji jest potężnym czynnikiem, gwarantującym pokój międzynarodowy. Pod tym warunkiem jedynie Francja będzie mogła odegrać pożyteczną rolę w Lidze Narodów i na konferencjach międzynarodowych“.

Kończąc, Doumergue zwrócił się do izby z wezwaniem „Żądamy, abyście nam udzielił całego waszego poparcia w interesie ocalenia Francji obrony instytucji parlamentarnych i swobód republikańskich. Kraj nasz zawsze potrafi w godzinach najbardziej krytycznych stanąć na wysokości zadania. Dziś jest to konieczne. Wierzmy, iż potrafiacie to zrozumieć i okazać nam pomoc. Proszę, byćście mieli podobne zaufanie do nas“.

Prawie każde zdanie deklaracji oklaskiwane było zarówno przez prawicę jak i deputowanych lewicy, za wyjątkiem skrajnej lewicy. Gdy Doumergue opuszczał trybunę, cała izba wstała i zgótowała mu długotrwałą owację.

POSIEDZENIE SENATU odbyło się w równie podniosłym nastroju. Deklarację rządową odczytał minister sprawiedl. Cheron, stwierdzając, że prowadzić będzie program swego dzieła odnowienia czynnika rozejmu politycznego w spokoju aż do końca.

Przemówienie Cherona spotkało się z gorącym uznaniem senatorów.

W izbie po odczytaniu swojej deklaracji PREMIER DOUMERGUE ZAŻĄDAŁ ODRZUCZENIA INTERPELACJI AZ DO CZASU UCHWALENIA BUDŻETU. Mówca przypomniał następnie okoliczności, w których przyjął misję tworzenia rządu. Opuścił swoje zacisze, dokąd wycofał się trzy lata temu. „Jeżeli nie jest głuchym, ani ślepym — cią-

gnął dalej premier Doumergue — należy zrozumieć, że to, co się dzieje poza granicami winno być dziś wysuwane na pierwszy plan. Nie uczynię cudów lecz może to sprawić parlament, przynosząc odprężenie sytuacji krajowej i dając mu dobre finanse“.

Paryż, 16. 2. (PAT). Po odczytaniu deklaracji premiera Doumergue IZBA DEPUTOWANYCH UCHWAŁIŁA NOWEMU RZĄDOWI VOTUM ZAUFANIA 402 GŁOSAMI PRZECIWI 125. Obrady Senatu po złożeniu deklaracji przez Cherona zostały odroczono do przyszłego poniedziałku.

Benesz w Paryżu

Paryż, 16. II. (PAT). W powrotnej drodze z Londynu przybył do Paryża na 48-godzinny pobyt czechosłowacki minister spraw zagr. Benesz, aby odbyć szereg konferencji z francuskimi mężami stanu. Głównym powodem wizyty Benesa według dzienników jest sprawa austriacka. Minister Benesz w dniu dzisiejszym był przyjęty przez ministra Barthou oraz premiera Doumergue.

Grecki minister Permazoglu u Hitlera

Berlin, 16. 2. (PAT). Przybył tu grecki minister spraw gospodarczych Permazoglu, przyjęty przez przedstawicieli rządu.

W programie pobytu ministra przewidywany jest szereg oficjalnych przyjęć i audjencji m. in. u Hitlera, Papena, Goeringa, Rosenberga i dra Schachta.

Ziarna i plewy

Pokłosie z debaty budżetowej Sejmu

Budżet państwowy na rok 1934/35 został uchwalony. Sejm dokonał więc jednej ze swych naczelných czynności dorocznych, wyznaczonych mu przez Konstytucję.

W momencie tym warto jest rzucić raz jeszcze okiem na dopiero minioną debatę budżetową i na tem tle podsumować udział i wyniki pracy poszczególnych części Sejmu.

Jeżeli chodzi o większość sejmową, a więc przede wszystkim o zwarty i silny zespół parlamentarny BBWR, — pracę jego w czasie debaty budżetowej uważa się za pracę owocną, sumienną i rzetelną. Bez wyjątku wszystkie preliminarze kolejnych resortów państwowych, przedkładane Sejmowi przez referentów posłów BBWR, wykazywały staranne opracowanie i gruntowną znajomość tematu, wszechstronność ujęcia, oraz zrozumienie, iż każdy poszczególny preliminarz resortowy jest częścią ogólnego preliminarza państwowego, a więc musi być z ogólnymi możliwościami finansowymi państwa najściślej związany. Wszyscy bez wyjątku mówcy, przedstawiciele prorządowego Klubu w sprawozdaniach swoich złożyli dowód także i na to, jak blisko i bezpośrednio zespoleni są z reprezentowaniem przez nich społeczeństwem, jak gruntownie znają jego potrzeby, bolączki i postulaty — i jak o uwzględnienie i zaspokojenie tych potrzeb społeczeństwa wspólnie z czynnikami rządowym w dziedzinie gospodarki państwowej zabiegają.

Jakże natomiast wyglądała „praca” opozycyjnych klubów w czasie debaty budżetowej?

Jeden z przedstawicieli opozycji był tak szczery, że powiedział wyraźnie: — „ta mównica to przecież nasze jedyne pole do wypowiedzenia się nazewnątrz, tak, ażeby nas poza murami sali sejmowej słyszano w Polsce...”

W wypowiedzeniu tem miała się zapewne mieścić złośliwa insynuacja na temat legendy, jakoby opozycja miała w Polsce „usta zakneblowane” i jakoby jej „na każdym polu odbierano głos”. W gruncie rzeczy jednak w okrzyku tym przedstawiciel partyjnego światka mimowolnie wypowiedział zgola inną, a niezbyt chlubną prawdę opozycji, tę mianowicie, że skłócone wewnętrznie, rozpadające się a niezdołne do żadnego pozytywnego działania partje polityczne w Polsce tak już całkowicie utraciły wszelką łączność z masami społeczeństwa, iż pozostał im tylko „efekt”... robienia krzyku za bezpiecznymi murami sejmowej sali...

Mimowolna szczerota powiedzenia, że opozycji chodziło o osiągnięcie efektów „nazewnątrz”, jest zresztą bardzo znamienne. Stwierdziło ono bowiem, że pp. posłom partyjnym ani nawet w głowie nie powstała myśl o pracy własnej: „nazewnątrz”, a więc o: pracy nad budżetem, do której z tytułu swych mandatów byli obowiązani i za którą im państwo co miesiąc płaci dżety. Ani jeden z partyjnych posłów, czyto z pośród PPS, Ch. D., NPR, Str. Ludowego itd. czy przedewszystkiem z pośród endeckich, nawet w najmniejszym zakresie nie zadał sobie trudu choćby przestudjowania cyfr budżetowych, nie mówiąc już o trudzie operowania taktami lub rzeczowymi danymi. Ani jeden nie potrafił się zdobyć na podanie jakiegokolwiek sensownego i celowego krytyki przedstawionego preliminarza budżetowego, „używając sobie” natomiast pełnym gardłem na zajadłem pokrzykiwaniu demagogicznych a tanich „zarzutów” i „skarg” pod adresem rządu i prorządowego Obozu.

Na jak niskim poziomie stało to wszystko, wystarczy garść przykładów. Prezes Klubu Narodowego i ponoć „najlepszą głową ekonomiczną” w obozie „narodowym”, p. Rybarski, nie umiał wprawdzie ani słówka wyksztusić na temat poglądów swego stronnictwa w sprawie zwalczania kryzysu; ale zato potrafił przez półtorej godziny wygłaszać humorystyczne opowiadki, iż źródłem wszystkiego złego w Polsce są... żydzi. Inny „tuz narodowy”, mając mówić o budżecie ministerstwa sprawiedliwości, wymyślał na sędziów i prokuratorów, iż „gnębią” biednych pp. narodowców, — inny znów przy budżecie ministerstwa

spr. wewnętrznych „użył sobie” w taki sam sposób na policji, zato, że również podobno „prześladuje” endeckich awanturników. Sprzymierzeńcy z lewicy, różni pp. Zarembowie, Zuławscy itd., sekundowali pp. „narodowcom” w analogiczny sposób, z tą jedynie różnicą, że w swych tanich a wrzaskliwych napaściach kompromitowali się jeszcze jaskrawiej i silniej. A reszta opozycji, różni niedołężni „przemawiacze” z NPR, Ch. D., czy Str. Ludowego, nie kompromitowali się jedynie dlatego, że... nie mieli wogóle nic do powiedzenia. Bąkali coś pod nosem, byle „mówić”, t. j. byle zapełnić swą „mową” wyznaczony czas.

Wśród tego koncertu „brząkającej miedzi” wytartego frazesu i „grzmiących cymbałów” płacziwie-napaściwych inwektyw — gdzie było choć jedno słowo rzeczowe, poświęcone sprawom ogólnego gospodarstwa państwowego i związanego z niem bezpośrednio gospodarstwa społecznego? Co taki p. Rybarski miał do powiedzenia i co powiedział np.

o sprawach eksportu morskiego rolnictwa, przemysłu, handlu, rzemiosła, finansów, polityki kredytowej itp. Co mieli do powiedzenia i co powiedzieli w czasie budżetowej dyskusji inni partyjni mówcy na temat np. walki z bezrobociem, ubezpieczeń społecznych, dostosowania cen artykułów pierwszej potrzeby do skali zarobkowania mas pracujących i t. p.? Co i kiedy w ciągu debaty budżetowej powiedziała opozycja na temat tych wszystkich zagadnień, które najżywiej obchodzą dzisiaj społeczeństwo na tle konieczności dostosowywania dochodów do wydatków?

Ani rząd ani prorządowa większość sejmowa ani przedewszystkiem społeczeństwo nie mogły się z wystąpieniami opozycyjnych posłów niczego dowiedzieć ani „nauczyć”, mimo iż przecież dziedziła wszystkich wspomnianych zagadnień, postulatów i potrzeb publicznych jest nieskończenie rozległa. Został goły fakt: — opozycja nie ruszyła bowiem budżetu wogóle. Pokrzykiwaniem, wylewaniem

Z kryzysu wchodzimy w okres poprawy Trzeba wzmocnić aktywność i ożywić handel

W senackiej komisji skarbowo - budżetowej podczas rozprawy nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu przemawiał p. minister, który oświadczył m. in.:

Wycofanie się z eksportu, jak radzi sen. Gross (PPS) — byłoby zbrodnią. Zatrzymanie np. eksportu węgla spowodowałoby wyrzucenie na bruk kilkunastu albo kilkudziesięciu tysięcy ludzi. Mówiąc o przemysle węglowym, p. minister zwraca uwagę, że ten odcinek jest typowym przykładem polepszenia się naszej konjunktury gospodarczej. Doszliśmy w produkcji węgla prawie do tej cyfry, która była w styczniu 1930 r. Zbyt w kraju również wzrósł. Konwencja węglowa wygasa z końcem marca i w tej chwili odbywają się szczegółowe rozmowy nad warunkami, w jakich ma powstać nowa. Jeśli chodzi o szkolnictwo, to p. minister podkreśla, że rząd stoi na stanowisku koncentracji całego szkolnictwa w resorcie Ministerstwa Oświaty ze względu na potrzebę nastawienia w sposób jednolity uczącej się młodzieży.

P. minister zakomunikował o uruchomieniu linii regularnej Gdynia—Hamburg i o zamiarze przedłużenia linii Konstanca—Haifa do Aleksandrii, względnie dalej. P.

minister przedstawił z kolei tablicę, wykazującą systematyczny od maja roku zeszłego wzrost ogólnego wskaźnika produkcji przemysłowej. Ciekawym jest, że wskaźnik przemysłu odzieżowego na grudzień wzrósł ponad 100 procent. Wzrosło również zużycie prądu elektrycznego; to wszystko świadczy, że jesteśmy w fazie poprawiającej się konjunktury.

Wyszliśmy z kryzysu z honorem — zakończył p. minister. Tę wojnę obronną wygraliśmy. Ale możemy przegrać dobry

złoty i wytaczaniem nikogo nie obchodzących „żałób” i „skarg”, poprostu wykreśliła się od spełnienia tego podstawowego obowiązku, jakim dla każdego państwa jest praca nad budżetem państwa, — praca, za którą każdemu posłowi państwa płaci dżety z pieniędzy skarbowych, pobieranych od ludności w formie podatku.

I oto w tym stanie rzeczy pp. posłowie opozycyjni mieli jeszcze odwagę „powoływać się” w swych przemówieniach na to, jakoby „poza nimi”, „poza salą obrad Sejmu” stały w terenie... „masy”, które zapewne netylko „z zapartym tchem” wsłuchują się w ich wywody na mównicy, ale i „z pełnym podziwu szacunkiem i uznaniem” przyglądają się ich „twórczej” pracy... Wszak sami się przyznali, że z owej mównicy sejmowej mówią „nazewnątrz”...

To: „nazewnątrz” nie wyjdzie jednak pp. partyjnym przywódcom zapewne na zdrowie. Nazewnątrz bowiem sali sejmowej znajduje się cała olbrzymia, trzydziestomilionowa Polska, która nieco inaczej, a raczej całkiem inaczej ocenia te ich „prace”. Odróżnienie zaś zdrowego ziarna posiewu rzetelnych wysiłków naszego Obozu od pustej słomy frazesów młóczonej przez partyjnych panów — nie jest w tej Polsce rzeczą bynajmniej trudną.

Spoleczeństwo w służbie idei morskiej Manifestacje w 14-tą rocznicę odzyskania morza

Z całego kraju nadchodzą wiadomości o imponujących manifestacjach szerokiego rzesz społeczeństwa na rzecz morza, jakie odbyły się w ubiegłą sobotę i niedzielę z racji 14-lecia odzyskania przez Polskę dostępu do morza. Na licznych wiecach, zebraniach i akademjach, organizowanych przez Ligę Morską i Kolonjalną, wśród entuzjastycznego nastroju uchwalono rezolucje, wzywające wszystkich obywateli Państwa do świadczeń na rzecz Funduszu O-

brony Morskiej, którego zbiórka powierzona została przez Radę Ministrów Lidze Morskiej i Kolonjalnej.

Jedną z pierwszych rezolucyj tego rodzaju, jakie do zarządu głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Warszawie nadeszły, powzięta została przez mieszkańców miasta Suwałk, zebranych na imponującej manifestacji w szczerze wypełnionej, największej sali miejscowej. Brzmi ona jak następuje:

„Uczestnicy uroczystego zebrania członków i sympatyków Ligi Morskiej i Kolonjalnej, reprezentujących ogół społeczeństwa pow. suwalskiego — uchwalają w 14-tą rocznicę odzyskania polskiego morza, iż dołożą wszelkich starań, aby jak najrychlejsze zebrać przypadającą na pow. suwalski kwotę w sumie 23 tys. zł na Fundusz Obrony Morskiej, aby w ten sposób zadokumentować niezłomną wolę do potęgi morskiej Rzeczypospolitej.

Zarząd Oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej przy Ministerstwie Sprawiedliwości wpłacił z okazji 14-lecia odzyskania dostępu do morza 1.000 (tysiąc) złotych na konto Funduszu Obrony Morskiej w P. K. O. nr. 30680.

O Poznaniu i Gdyni w Czechosłowacji

Po zebraniu odpowiedniego materiału w postaci fotografii, wykresów itp. towarzystwo polsko-czechosłowackie rozpoczęła na terenie Czechosłowacji ożywioną działalność propagandową Gdyni i polskiego Pomorza. Między innymi mają być we wszystkich większych ośrodkach wyświetlane filmy, ilustrujące budowę i rozwój portu gdynińskiego. Ponadto urządzone będą liczne odczyty o Gdyni i Pomorzu na tematy z historii, kultury i etnografii Pomorza, jak również i na tematy gospodarcze, ze szczególnym podkreśleniem możliwości wykorzystania portu gdynińskiego dla handlu czechosłowackiego.

Arcy-szewska pasja

Donosiliśmy już, że na ostatnim posiedzeniu sejmowej Komisji Wojskowej wszechstronny — we własnym przekonaniu — „spec” od spraw militarnych, „narodowy” poseł Fr. Arciszewski wystąpił z przedziwną, pełną rzeźmich „cyfr i dat” filipiką przeciw rachowi przysposobienia wojskowego wogóle, a Związkowi Strzeleckiemu w szczególności. Związek Strzelecki bowiem, zdaniem endeckiego Napoleona, znajduje się „na złej drodze”. Znajduje się tam zaś dlatego, że „społeczeństwo” podobno „nie ma zaufania” do Związku Strzeleckiego jako do „organizacji partyjnej”, co gorsza zaś, jako do „zbiorowości, wśród której ponoć „w ogromnym procencie szerzy się przestępczość”, czego dowodem są jakoby „nader liczne wyroki sądowe”, skazujące Strzelców za różne przewinienia. Żeby zaś nie być — jak mówił — „głosłownym”, pos. Arciszewski przyniósł ze sobą „bogaty materiał dowodowy” w postaci starannie na kartkach papieru ponaklejanych... wycinków z gazet, podających właśnie treść owych rzeźmich „wyroków”. Czytał je, kartka po kartce, nader pospiesznie, sypiąc jak z rękawa: — „strzelcy skazani za napad na boiskowe sportowe”, — „strzelcy zrewali tablicę innej organizacji byłych wojskowych”, — „banda strzelców dokonała napaadu”, — „strzelcy pobili obywateli, zakłócając spokój publiczny w czasie Święta Narodowego itd.

Płynęło to tak ciarłkiem z wymownych ust

p. „narodowego” posła, który notabene przed swą polityczno-partyjną „karjerą” także ponoć, — podobnie jak i różni inni „narodowi hetmani” — był kiedyś... pułkownikiem, a któremu z tej racji leży zapewne na sercu dobro państwa i interes obrony jego granic...

Aż w pewnym momencie ktoś z członków Komisji zapytał się p. Arciszewskiego nagle a niedyskretnie: — „A czy wolno wiedzieć, z jakiego powodu pan sobie to wszystko powycinał?”

— „O-owszem... o-owszem... — zająknął się z lekkim zażenowaniem p. arcy-militarysta, zgarniając przezornie karteczki z wycinkami. — To stało w tak poważnych dziennikach, jak „Gazeta Warszawska”, „Słowo Pomorskie”, „Kurjer Poznański”...

— „Achaa — odpowiedziano na to pana Arciszewskiemu. — Więc niechże pan przyjmie do wiadomości, że to wszystko, co pan czytał, miało i s t o t n i e miejsce, z tą jedynie „maleńką” różnicą, że cytowane przez pana wyroki sądowe wykazały jako sprawców akurat... b o j ó w k a r z y n a r o d o w y c h. Zgadza się wszystko co do joty. I trzeba pana wiedzieć, że działo się to wszystko na Pomorzu, w wypadkach z n a n y c h, z których część miała już dla pp. „narodowców” epilog dość smutny a haniebny, reszta zaś... czeka właśnie na rozprawę sądową w całkiem bliskiej przyszłości...”

P. Arciszewski zgarnął szybko papierki i nie odpowiedział nic. Zatkala go bowiem arcy-szewska pasja.

Hitlerowskie książki na indeksie są sprzeczne z nauką Kościoła katolickiego

Jak donosi agencja włoska Stefani, Kongregacja Saneit Officii postawiła na indeksie dwie książki hitlerowskie: „Mit XX-go stulecia” Alfrida Rosenberga i „Niemiecki kościół narodowy” Bergmanna.

O dziele Rosenberga dekret oświadcza: Książka ta wyraża się pogardliwie o nauce Kościoła katolickiego, odrzuca podstawy wiary chrześcijańskiej; zapowiada rzekomo niezbędność zaprowadzenia nowej religii: Niemieckiego Kościoła. W przedmowie autor pisze, że w dzisiejszych czasach tworzy się „nowa mistyczna wiara” *wiara krwi*, wiara oparta na oświeconej nauce, która stwierdza że „krew nordycka stanowi tę tajemnicę, przez którą stare Sakramenty zostały zniszczone”.

O książce Bergmanna dekret mówi: Autor odrzuca się religii chrześcijańskiej Odkupienia przez Jezusa Ukrzyżowanego i Łaski. Twierdzi on, że religia chrześcijańska, w szczególności zaś katolicka jest *tworem semickiej i rzymskiej kultury, a tem samem sprzeciwia się germanizacji*. Utrzymuje on również, że Stary Testament stanowi niebezpieczeństwo moralne dla młodzieży niemieckiej. Autor wysuwa na pierwszy plan *krew i pochodzenie rasowe* i twierdzi, że są one jedynym pierwiastkiem kulturalnego postępu. Autor chce wiary w osobowego Boga zastąpić panteizmem, lub bezbożnością i głosi *radikalny nacjonalny socjalizm będący biegunowo sprzeczny z nauką i kulturą chrześcijańską*.

Ubezpieczalnie krajowe na Pomorzu

Celem ułatwienia działalności poszczególnych ubezpieczalni społecznych oraz ułatwienia ludności korzystania z tych ubezpieczeń, ustalono tymczasową siedzibę ubezpieczalni społecznej w Gdyni — w Wejherowie, ubezpieczalni w Starogardzie — w Tczewie, ubezpieczalni w Tucholi — w Chojnicach, oraz sie dzibę ubezpieczalni w Obornikach — w Wągrowcu.

W Wejherowie, Tczewie, Chojnicach i Wągrowcu siedzibę będą centralne biura ubezpieczalni, natomiast w Gdyni, Starogardzie, Tucholi i Obornikach — ambulatorja.

Zniesienie Rady Państwa w Niemczech

Rząd Rzeszy ogłosił ustawę, mocą której Rada Państwa Rzeszy, będąca wobec art. 60 konstytucji wejmarckiej przedstawicielstwem krajów związkowych przy Rzeszy w zakresie ustawodawstwa i administracji, została zniesiona.

Komunikat urzędowy podkreśla, że wobec przejęcia przez Rzeszę praw suwerennych krajów dalece istnienie instytucji wyposażonej w kompetencje Rady Państwa staje się bezprzedmiotowe.

15000 Niemców z Saary w obozach „pracy”

W czasie prywatnego posiedzenia ostatniej sesji Rady Ligi przewodniczący Komisji Rządzącej Zagłębia Saary Knock zawiadomił zebranych o tem, że 15.000 młodych mężczyzn z Zagłębia Saary zostało wysłanych do Niemiec pod pretekstem zatrudnienia ich w fabrykach niemieckich. W rzeczywistości przeszli oni wyekwipowanie wojskowe w obozach pracy.

Zapasy zbóż w St. Zjedn.

Uchwytne zapasy pszenicy w Stanach Zjednoczonych w ostatnim tygodniu wynosiły 109 258 tys. buszli wobec 112 345 tys. przed tygodniem i 151 138 tys. przed rokiem. Natomiast zapasy kukurydzy wynosiły 65 357 tys. buszli wobec 65 058 tys. przed tygodniem i 31 819 tys. przed rokiem.

Nowe fabryki w Jugosławii

Donoszą z Wiednia, że grupa kapitalistów, na której czele stoi znany przemysłowiec szwedzki, chce założyć w Osieku hutę żelazną. W Serajewie powstaje ma wielka fabryka dykt i formierów, w Mariborze nowa fabryka materiałów bawełnianych.

Spadek korony czechosłowackiej

Na giełdzie paryskiej wstrzymano oficjalny obrót dewizowy w związku z oczekiwanem uchwaleniem przez rząd i Izbę ustawy, zmierzającej do obniżenia złotej wartości korony o około 20 procent. Wstrzymanie obrotu dewizowego ułatwiło na przejście od obecnego do nowego stanu i należy oczekiwać, że potrwa ono parę dni.

Po krwawych dniach w Wiedniu Rządowy komisarz objął władzę w ratuszu

„Neues Wiener Journal” podaje następujący opis objęcia władzy w ratuszu wiedeńskim przez rządowego komisarza Schmitza:

„Wszystkie przejścia, korytarze i podwórza obstawione przez policję z najeżonymi bagnietami. Wstępujemy po historycznych schodach ratusza, zdążając na konferencję zwołaną przez komisarza rządu.

W pierwszej sali na pierwszym piętrze znajduje się obecnie garderoba. Dawniej była to sala małżeńską, w której socjalistyczny dyrektor magistratu udzielał ślubów cywilnych i wygłaszał przemówienia do

młodych par. Stamtąd wchodzimy do wielkiej sali ozdobionej wspaniałymi obrazami olejnymi przedstawiającymi w pełnym blasku historyczną świetność dawnych władców wiedeńskiego ratusza”.

„Ponad małą biblioteką, stojącą na lewo od fotelu, na którym wczoraj jeszcze królował bolszewik Seitz — wisi olbrzymi kalendarz. Złowrogo czernieje olbrzymia cyfra 13, której zabobon ludowy nadaje nieszczyśliwe znaczenie, a która tu nabiera szczególnie symbolicznej wymowy. Spoglądamy na wielki portret dawnego chrześcijańsko - społecznego burmistrza ludowego

Luegnera, przepasanego krwawą wstęgą i rozumiemy doniosłość tego faktu, że oto znowu wielki patriota zajmie to miejsce.

Komisarz Schmitz zasiada tradycyjnie na końcu stołu ustawionego w podkowę i zabiera głos poraz pierwszy...”

Kto zapłaci?

„Powszechnie oburzenie — pisze na im-nem miejscu to samo pismo — ogarnęło nie tylko ludność wierną rządowi, ale i w znacznej mierze robotnicze warstwy, że przywódcy partji uciekli zagranicę. Lud wiedeński domaga się od nich, aby własnym mieniem zapłacili za olbrzymie straty materialne, które spowodowali. Trzeba sobie zdać sprawę z tego, że straty te są nieobliczalne. Oczywiście nie mówi się tu o krwi przelanej, bo wszakże życie ludzkie jest nierealne — ale o tych kolosalnych stratach gospodarczych, jakie poniosły szerokie koła przemysłu, handlu i rzemiosła w związku z rewoltą.

Ktoś musi za to zapłacić i to właśnie nie kto inny, jak przywódcy bolszewicy, którzy podburzali ludność robotniczą przeciw pozostałej części narodu”.

Jak doniosły ostatnie depesze, główni przywódcy czerwonej rewolty Bauer i Deutsch nie uciekli z Wiednia, lecz ukrywają się i kierują całą akcją.

Czerwone twierdze

Teraz dopiero wyszło na jaw, jak dawno i konsekwentnie przygotowywali się socjaliści austriaccy do zbrojnej walki o władzę. W swoim czasie obszernie opisywaliśmy o wspaniałościach domów robotniczych, pobudowanych przez marksistowskich władców Wiednia w swoim czasie. Sekretarz stanu do spraw bezpieczeństwa Karwinsky przemawiając przez radio o przebiegu wypadków, zaznaczył, że domy zbudowane przez gm.nę wiedeńską miały nietylko na celu dobro mieszkańców, ale przygotowanie do wojny domowej. Każdy z tych budynków miejskich był pewnego rodzaju twierdzą. Obecnie okazało się, że wszystkie te domy służyły Schutzbundowi do atakowania wojska i policji. W jednym tylko domu w 16-tym obwodzie znaleziono 3 tys. granatów ręcznych, w innym wykryto karabiny maszynowe i kule dum-dum.

Kancelerz Dollfuss uspokaja

Kancelerz Dollfuss wygłosił w radio wiedeńskim przemówienie, w którym wezwał robotników, aby zaniechali szaleństwa i zaprzestali przelewu krwi. Rząd związkowy — mówił kancelerz — świadom swej siły pragnie dać dowód wspaniałomyślności dla uwiedzionych przez przywódców robotników i oświadcza, że kto z robotników, wyjąwszy przywódców, wstrzyma się od czynów nielegalnych dziś i dnia 15 bm. zgłosi się między godz. 7 a 12 do władz, ten będzie mógł liczyć na przebaczenie. Kancelerz apeluje do żon robotników, by wpłynęły na swych mężów w kierunku uspokajającym. Następnie dr. Dollfuss zaznaczył, że rozpowszechniane w prasie zagranicznej niepokojące wieści o sytuacji w Austrii są fałszywe i tendencyjne. Rząd panuje w zupełności nad sytuacją i stoi mocno na swym posterunku.

Sowiecki łamacz lodów zatonał Ekspedycja naukowa i załoga ocaleni

Sowiecki łamacz lodów „Czeluskin” zatonał na morzu Polarnym w odległości 155 mil od przylądka północnego i 144 mil od przylądka Welton.

Szczegóły katastrofy statku „Czeluskin” — wiozącego sowiecką ekspedycję polarną, przed stawiają się, jak następuje. Według radjogramu, otrzymanego od szefa ekspedycji Schmitza: Ostatnia noc przed katastrofą upłynęła w wielkim niepokoju, gdyż nacisk lodów był coraz większy, a statek trzeszczał coraz bardziej pod naporem. Nagłe uderzenie lodów zniszczyło lewy burt statek. Naskutek poważnego uszkodzenia nastąpił wybuch w rurach doprowadzających parę, co uniemożliwiło pompowanie przedostającej się wody.

Zresztą otwór, wybity przez lód, był tak wielki, że nie było żadnych widoków na ure-

townianie statku. Załoga, nie poddając się panice, w ciągu dwóch godzin zdołała przenieść na lód zapasy żywności, namioty, część bagażu, samolot i aparat telegraficzny. Załoga zdołała opuścić statek na kilka sekund przed jego zatonięciem. Wszyscy ocalali z wyjątkiem stewarda, który wpadł do wody. Członkowie załogi ulokowali się w namiotach lub w pośpiesznie zbudowanych barakach. Każdy ma potrzebne mu bagaże i futra. Schmidt zakomunikował następnie, że zdążył już nawiązać łączność ze stacją telegraficzną w Welton i na przylądku Północnym, skąd spodziewają się nadejścia pomocy.

Jak wiadomo, statek „Czeluskin” z ekspedycją naukową opuścił 16 lipca Archangielsk udając się w kierunku Władywostoku.

Zawodnicy szesnastu państw na zawodach szermierczych w Warszawie

W dniach 9 i 10 b. m. odbył się w Brukseli pod przewodnictwem płk. Anspacha doroczny kongres międzynarodowej federacji Szermierczej. Polskę reprezentował też T. Zubrzycki. Olbrzymia większość z pośród 17 reprezentowanych na kongresie państw sprzeciwiła się wszelkim wnioskom, dążącym do skrócenia lub rozbitcia na części dorocznych mistrzostw Euro-py.

Stanowisko Polski zaakceptowane zostało podczas rozpatrywania palącego zagadnienia sędziowskiego. Po dłuższej dyskusji postanowiono, że każde państwo przybywające na mistrzost-

wa do Warszawy w czerwcu b. r. będzie musiało przywieźć na własny koszt arbitra w stosunku: jeden sędzia na czterech zawodników. Liczbę tak zgłoszonych sędziów, uzupełni Międzynarodowy Związek dodatkowo wyznaczonymi przez siebie kandydatami.

Delegaci wszystkich państw z zainteresowaniem wysłuchali referatu polskiego o przygotowaniach do mistrzostw i jednogłośnie zaaprobowali plan i program turnieju. Zainteresowaniem jest bardzo znaczne. Prawdomi podobnie do Warszawy przybędą zawodnicy szesnastu państw.

W Anglii i St. Zjednoczonych o Polsce Książka prof. Dyboskiego z przedmową b. angielskiego ministra oświaty

Jednocześnie w Londynie i Nowym Jorku ukazała się nowa książka prof. Romana Dyboskiego o Polsce „Poland”. Książka ta, zaopatrzona w przedmowę b. angielskiego ministra oświaty H. A. L. Fishera wyszła nakładem wyd. „The Modern World Series”, w serii tomów o państwach i narodach świata współczesnego. Serja ta obejmuje dotychczas 20 tomów autorami są przeważnie Anglicy. Obecnie książka prof. Dyboskiego jest już czwartą z rzędu jaką wydał on w języku angielskim.

„Poland” uzupełnia dotychczasowe angielskie publikacje prof. Dyboskiego, dotyczące przeważnie historii i literatury polskiej, —

wszecznym obrazem życia materialnego i duchowego Polaki współczesnej.

Dzielną swą specjalną kompetencją po rusza autor w obszernych dwóch rozdziałach „Oświata i nauka” i „literatura i sztuka”. Rozdział końcowy „Polska w świecie dzisiejszym i jutrzejszym” omawia stanowisko Polski wobec wielkich zagadnień międzynarodowych, a także zadania wewnętrzne na czas najbliższy.

Książka prof. Dyboskiego wywołała żywe echo w świecie anglosaskim. Ukazało się dotychczas przeszło 40 długich recenzji w największych czasopiśmie Anglii, Ameryki, Pol. Afryki i nawet Brytyjskich Indji.

Z ziemi na księżyc w 48 godzinach Sensacyjny projekt francuskiego astronoma

Ostatni wzlot do stratosfery sowieckiego „Ossoawichimu” skierował znów zainteresowanie opinii publicznej ku zagadnieniom komunikacji powietrznej. Sprawa podróży międzyplanetarnych przestaje już być fantazją młodzieńców, karmionych sensacyjnymi powieściami w Wells’ów i Jules Verne’ów, gdyż uczeni zaczynają się coraz częściej zastanawiać nad możliwościami jej urzeczywistnienia.

Niedawno inżynier — astronom i lotnik francuski Esnault — Peltiere wygłosił w Londynie wobec licznie zgromadzonej publiczności sensacyjny wykład o swych pracach w dziedzinie budowy rakiet dla podróży międzyplanetarnych. Przedewszystkiem zademonstrował cały szereg zdjęć księżycowych dokonanych przy pomocy olbrzymiego teleskopu. Następnie po-

wołując się na słynną powieść Jules Verne’a o podróży na księżyc w wystawionej rakiecie Peltiere wyjaśnił, że *fantastyczny ten pomysł byłby możliwym do przeprowadzenia*. Do tego jednak potrzebny byłoby rakiety, któraby rozwinęła *szybkość początkową 3.750 stóp na sekundę*. Gdy uda się osiągnąć taką szybkość, po cisku rakietowym wzniesie się w przeciągu 12 i pół minuty do wysokości 2,280 mil. Od tego punktu rakietę lecieć będzie już własnym rozpędem jeszcze przez 48 godzin i 30 minut.

Gdy podróżnicy księżycowi znajdą się w odległości 200 mil od księżyca, kierowca rakiety będzie musiał *uprawić w ruch wszystkie hamulce, ażeby zwolnić szybkość upadku*. Dzięki temu lądowanie na księżycu odbędzie się *ładnie i bez wstrząsów*.

Powrót na ziemię będzie trudniejszy, gdyż start, który się odbędzie w ten sam sposób z księżyca co z naszego globu grozi *pewnymi komplikacjami*. Szybkość bowiem początkowa z powodu braku ciśnienia powietrza i mniejszej siły przyciągania księżyca będzie *zawrotna*. Z chwilą, gdy rakietę zbliży się do ziemi, na odległość 2400 mil rozpoczyna swą czynność hamulce. *Specjalny spadochron będzie musiał być w pogotowiu i rozpocząć działanie conajmniej na wysokości dziesięciu mil*.

Podróż na księżyc będzie, zdaniem francuskiego astronoma lotnika, trwała — jak z tego wynika — *zaledwie dwie doby*. Ale *cośdem* — musimy zdobyć stratosferę!

Opozycja młóci słomę

Druga odpowiedź pos. Miedzińskiego na wystąpienia socjalistyczno-„narodowe“

Przed przyjęciem w trzecim czytaniu ustawy skarbowej wraz z preliminarem przemawiał generalny sprawozdawca budżetu poseł Miedziński, odpowiadając na zarzuty opozycji.

W pokłosiu debaty budżetowej — mówił pos. Miedziński — więcej jest słomy niż pełnych kłosów. Panowie zaczynają zwykle od jakiegoś strasznego ciosu. Gdy np. p. Zaremba (PPS) oświadczył przed paru dniami, że chodzą na gruźlicę muszą płacić za leczenie, zach nałem się na moim fotelu. Okazało się, że pan Zaremba myślał o czynnej gruźlicy, ale nie powiedział „czynna gruźlica“ ale poprostu — gruźlica. Potem wykladał nam różne historie o salitylu i profilaktyce. My tu p. Zarembę po raz pierwszy widzimy w charakterze nadlekarza i autorytetu jego w tej dziedzinie uznawać nie potrzebujemy. P. Zaremba „z trudnością“ sylabizując nazwy lekarstw chciał udawać lekarza, a p. Żuławski znowu był dosłownie „nadkonduktorem“ i opowiadał jak to zwiędzia przedziały kolejowe i kogo tam zastawał. Czy to nie jest pusta słoma? A jednocześnie p. Zaremba jest tak pewny siebie, że żąda od p. Gosieckiego odszczekiwania pod ławą i mówi, że czelność musi się drogo płacić. Sam p. Zaremba wszystko by stracił i poszedł bez bu toów gdybyśmy ściągałi podatek od czelności. (Oklaski).

Plotki i podejrzenia

P. Niedziałkowski zajął się znów sprawą nepotyzmu, ale pamięta tylko to, że co było mówione o jego szwagra a przechodzi do porządku nad nieprawdziwymi danymi, które przytaczał p. Żuławski. Powiedział przedtem „Kot łowny, a chłop mowny ma być“. Ale jeśli chodzi o charakter wymowności p. Żuławskiego, to należałoby raczej zastosować powiedzenie Sienkiewicza o młodej literaturze, że „jak warszawska służąca jest pyskata i wystaje przed bramą“. (Oklaski). P. Żuławski tak właśnie wystaje przed bramą, dowiaduje się plotek i powiada „on wżenił się na wiceministra, moja pani, moja pani“.

Namiętność polemiczna wywiera dziwny wpływ na nasze dyskusje. Panowie nie mówicie tego, co pozytywnie myślicie o danym zagadnieniu, lecz, jeśli my powiadamy, że 7 razy 6 jest 42, to coś podejrzuwacie i staracie się dowiedzieć, że tak nie jest. Dlatego p. Rybarski zajmuje stanowisko wyraźnie przychylnie dla pu stelnika — my jednak wolimy pozostać przy twierdzeniu Klebera.

Żydzi i „narodowcy“

P. Rybarski wyraził gotowość przystąpienia do współpracy z Rządem co uważam za miły rewanż, za moją ofertę przystąpienia do Obwiespołu, jeśli panowie znajdują sposób na odwrócenie się od wpływu cen światowych na ceny naszego zboża. Dziś posłowie z koła żydowskie go zaproponowali p. Rybarskiemu że przystąpią do współpracy z nim dla wykazania czy Żydzi zarabiają na kryzysie czy nie. Ta ostatnia oferta wydaje mi się najlepszą i gdy Pano wie z Klubu Narodowego nawiązą współpracę z kołem żydowskim przyjdzie do nas, a my rozstrzygniemy w charakterze arbitrów. (Oklaski).

P. Niedziałkowski mówił tu o siłach, które nam grożą, o walce, w której poniesiemy porażkę i że wtedy dopiero ludowi będzie dobrze — Ale p. Niedziałkowski, gdy mówi o tych siłach, to sięga zwykle zagranicę. W swoim czasie powoływał się na Hiszpanję, a gdy dziś przykład hiszpański stracił na wartości, to p. Niedziałkowski zaaplikował nam „austrjackie“ gadanie na te tematy. Panowie powiadają: — Uważajcie, oto idzie nasza siła, nasza moc, bo... w Wiedniu się biją. (Wesołość. P. Arciszewski przerywa). Panie kolego Arciszewski, — wszystkie sukcesy, które przez długie lata odnosiła PPS, działy się wtedy, gdyśmy w niej byli. (Głosy na ławach PPS: Pan był w Piaście, w Wyzwoleniu, a nie w PPS.). Gdy mówię „my“, to nie myślę o Bogusławie Miedzińskim, ale o ludziach, których widziacie na tych ławach i o jednym człowieku, z którego przewodnictwem nad nami związany jest wielki historyczny okres PPS. Patrzymy na p. Arciszewskiego i mówimy sobie: to jest ten stary Arciszewski, którego znamy, który robił wtedy to i to. Wielu z Panów ma ten nimb przelotności z tych czasów, gdy słuchali Józefa Piłsudskiego. (Oklaski).

Panowie z PPS wprowadzają w błąd masę, przedstawiając im rzecz tak, że tu (na ławach BB), siedzi słabość, a u was siła. Co wy możecie przynieść tym masom? Co napisał p. Niedziałkowski o sytuacji w Paryżu? Trzeba było dać odpór faszystom, więc co robią socja-

liści? Poszli do komunistów, żeby oni dali ten odpór, a jak komuniści powiedzieli, że nie, to się wszystko skończyło. Wszędzie, gdzieście obecnie wystąpili do walki ponieśliście ciężkie porażki więc kiedy p. Niedziałkowski mówił o zastępach, które ruszą do walki, to przypomniał mi si Makbet Szekspir, gdzie jest mowa o tem, że las pójdzie do szturm na zamek. Może pójdzie las, ale na miły Bóg nie wy. (Oklaski). Wy sami macie takie odczucie rzeczy (Wrzawa na ławach PPS). Z wami gadać a z kobyłą pacierz mówić, to jedno.

Należy z tego stanu rzeczy wyciągnąć kon-

senkwencje, że ruch socjalistyczny jest w tej chwili w impasie, że nie jesteście w stanie z dziś na jutro w drodze rewolucyjnej zmienić ustrój kapitalistyczny na inny i w ten sposób zmniejszyć nędzę w Polsce. Więc raczej rzecz wo doradzajcie, jak to zrobić w ramach, w których się praktycznie obracamy. Jeżeli zaś wy znowu tylko młóćcie te same frazesy, to ta dyskusja jest rzeczą straconą. Złe obyczaje dotąd nie są wypłenione. Kończąc proszę o przyjęcie ustawy skarbowej i preliminarza wraz z rezolucjami komisijnymi. (Oklaski na ławach BB).

W Gdyni powstaje Informacyjne Archiwum Handlowe

Jak nas informują, na terenie Gdyni organizuje się towarzystwo, które postawiło sobie za cel stworzenie zbioru wszelkich informacji o krajach z całego świata, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnej strony zagadnień gospodarczych.

Towarzystwo to będzie prowadzić nie tylko archiwum geografjii gospodarczej i towaroznawstwa wszystkich krajów, ale jednocześnie

utrzymywać będzie stały kontakt korespondencyjny ze wszystkimi krajami, przez co odda niewątpliwie duże usługi polskiej ekspansji gospodarczej.

Należy się spodziewać, że wszystkie koła kupieckie, pracujące w handlu zagranicznym, poprą wydatnie tę ze wszechmiar pożyteczną i potrzebną instytucję.

Budowa domków letniskowych w Gdyni

W najpiękniejszej części naszego pobrzeża morskigo rozpoczyna się z wiosną ruch budowy domków drewnianych letniskowych dwóch typów. Jeden na pomieszczenie 5-ciu osób i drugi większy na pomieszczenie 8-miu osób. Rzedzone domki będą wznoszone na terenach Redłowa, miejscowości położonej tuż nad morzem na wysokim brzegu. Tereny przeznaczone pod budowę domków oddziela od plaży las tarasowy, opuszczający się aż do samej plaży. Plaża Redłowska należy do najlepszych plaż nad zatoką Pucką, z trzech stron otoczona lasem iglastym daje połączenie piękne dla oka. Tereny Redłowskie cągają się od Gdyni do Orłowa wzdłuż wybrzeża.

Na tych to wyżej opisanych terenach Towarzystwo Budowy Osiedli zakłada specjalne oświdle przeznaczone na budowę domów letniskowych. Cena domku letniskowego wraz z wszelkimi urządzeniami gospodarczymi wynosić będzie dla domów 5-ciu osobowych 1500 zł do 2.000 zł, zaś dla 8-miu osobowych 2.000 — 2.500 złotych. T. B. O. rozpoczyna akcję budowy domków letniskowych dlatego, aby

ci obywatele, którzy pragną mieć kawalek ziemi nad morzem, najpiękniejszej części wybrzeża polskiego, a nie mogą lub nie chcą przystąpić do budowy domu zimowego, mogli narazie korzystać z domku letniskowego zdanego do zamieszkiwania od kwietnia do października (elektryczne ogrzewania) i spłacać swoją własność a nie dzierżawę letniska. Parcele będą sprzedawane na spłaty miesięczne w okresie do lat 10-ciu, warunki więc dogodnie i dostępne dla każdej średnio zarobkującej rodziny.

Celem zabezpieczenia tak samych domków jak i znajdujących się w nich przedmiotów w miesiącach zimowych zorganizowany będzie stały nadzór.

Korzystamy więc z nadarzającej się okazji spędzenia lata nad morzem i możliwości spłacenia dzierżawnym czynszem nabytej nieruchomości.

Wszelkich informacji udziela Zarząd Towarzystwa Budowy Osiedli w Gdyni, ul. Marszałka Piłsudskiego względnie Oddział w Warszawie, ul. Marszałkowska 118.

Z endeckiego podwórka Wyczyny opozycyjne pana Fabjana z Tczewa

Otrzymałmśmy informację, iż przed niedawnym czasem, sekretarz zarządu Tczewskiej Straży Ogniowej w Tczewie Golemski zawiesił w świetlicy tej Straży portret Pana Prezydenta Mościckiego i Pana Marszałka Piłsudskiego.

Gdy o tem dowiedział się naczelnik Straży Ogniowej w Tczewie p. Franciszek Fabjan, zaczął mu wymyślać w obecności kilku strażaków z powodu zawieszenia tych portretów i polecił natychmiast obrazy te usunąć z świetlicy.

Podajemy powyższe do wiadomości władzom nadzorczym Straży Ogniowej, ponieważ uważamy, że tego rodzaju naczelnik S. O. nie powinien pozostawać ani na chwilę na swem stanowisku.

Czytelnikom zaś naszym przypominamy, iż niedawno ogłosiliśmy w prasie o nadzwyczaj-

nej gorliwości wykonywania przez p. Franciszka Fabjana zarządzeń niemieckich władz okupacyjnych w Tomaszowie w czasie wojny, kiedy to p. naczelnik posiadał stanowisko niemieckiego komisarza polowego.

Dotychczas nie otrzymaliśmy ze strony p. Franciszka żadnego sprostowania w tej sprawie, co by świadczyło o braku z jego strony dowodów na swoją obronę. Przy tej sposobności dodajemy, że p. Fr. Fabjan ma jeszcze dwóch braci, z których jeden jest obecnie zastępcą niemieckiego landrata i „wiernym obywatelem“ Rzeszy Niemieckiej, nie zawodnie też i hitlerowcem, zaś drugi brat Alojzy był przez wiele lat sekretarzem Wydziału Powiatowego w Tczewie, a obecnie jest zawieszony w czynnościach służbowych.

Przykładna kara

Rok więzienia za znieważenie Armji Polskiej

Robotnik rolny Jan Obst, zatrudniony w majątku barona Paleskiego, skazany został w dniu wczorajszym wyrokiem Sądu Grodzkiego w Tczewie na 1 rok więzienia bez zawieszzenia i na 100 zł. grzywny. Zaciekle ten propagator hitleryzmu rozgłaszał wszystkim kogo spotkał, że Pomorze zostało Niemcom skradzione, znieważyl przytem Rząd Polski, Marszałka Piłsudskiego i Armję Rzplitej.

Obst za zniewagę Armji i Marszałka Piłsudskiego — skazany został na osiem miesięcy więzienia, za rozszerzanie zaś fałszywych wiadomości o Pomorzu na drugie osiem mie-

sięcy, obie kary obniżone zostały oskarżonemu do łącznej kary 1 roku więzienia.

Jak widać z powyższego, majątki rycerskie baronów niemieckich, jak np. Swarżyn, Goszyn i inne są niestety, jak np. Swarżyn, kuźnią niemieckiej, antypaństwowej propagandy. Nie jest to pierwszy wypadek. Bardzo często się czyta, że ten lub inny robotnik, rzadca, czy gospodyni skazani zostali prawomocnym wyrokiem Sądu Polskiego na karę więzienia za uprawianie hitlerowskiej propagandy na terenie Pomorza.

3 dnia

Nie chodzi o słowa!

W związku z rozłamem, jaki nastąpił w Chrześ. Demokracji i powstaniem nowego stronnictwa p. n. Zjednoczenie Chrz.-Społeczne, poznaliśmy „Nowy Kurjer“ w imieniu swoim i „Dziennika Bydgoskiego“ demontuje wiadomości prasy o przystąpieniu swoim do nowego stronnictwa.

Oczywiście, prasa nie przegląda „odnowionych“ legitymacji partyjnych, których zresztą nie otrzymują redakcje. Łatwo się domyśleć, że prasa taki wniosek wysnuła z stanowiska, jakie tenże „Nowy Kurjer“ zajmuje, który przecież... sam stwierdza, że:

„pismo nasze, „Nowy Kurjer“, i „Dziennik Bydgoski“ nigdy nie były i nie będą organami jakiegokolwiek partji. Zachowując całkowitą niezależność, oba pisma wyrażają światopogląd chrześcijańsko-społeczny i nigdy nie schodzą z płaszczyzny rzeczowej oceny poczyniań rządu.

Jest to akurat pogląd nowego Zjednoczenia Chrześ.-Społecznego, które jak wiadomo, zerwało z Chrz. Demokracją na tle polityki Kortantego i stosunku Chodęcy do rządu.

Co do dalszego zaś oświadczenia „Nowego Kurjera“ o tem, że w dalszym ciągu (pozostając całkowicie „niezależnym“) popierać będzie „wszystkie poczynania polityczne Str. Ch. D., które zgodne będą z naszym zasadniczym stanowiskiem“, — to podobnie rozbieżne oświadczenia pogodzić może chyba tylko redakcja „Nowego Kurjera“.

W tej samej sprawie krakowski „Głos Narodu“ stwierdza, że

„nie będzie wiązał się z żadną partją polityczną“...

„Co się zaś tyczy oceny nowego ugrupowania politycznego, to musimy ją odłożyć do chwili ogłoszenia przezeń deklaracji programowej“...

„Rzeczowa ocena poczyniań rządu“, „nie-wiązanie się z żadną partją polityczną“ — na łamach organów Chodęcy po rozłamie w tem stronnictwie — cóż to innego ma znaczyć, jak nie „kardynałna zmiana stanowiska“? I to właśnie odnotowała prasa polityczna, — mniejsza o to w jakich słowach...

Delegacja klubu radzieckiego Bloku Gosp. w Grudziądzu u Pana Wojewody Kirtiklisa

W dniu wczorajszym Pan Wojewoda Pomorski Stefan Kirtiklis przyjął na audjencji Przewodniczącego Klubu Radzieckiego Bloku Gospodarczego m. Grudziądza w osobach pp.: Dr. Grodzkiego, Hajdla, inż. Grabowskiego, Witkowskiego, Jaranowskiego, Dr. Urbańskiego i Mijala.

W czasie audjencji poruszano całokształt aktualnych zagadnień miejskich m. Grudziądza.

Kwalifikacje kandydatów na wójtów zawodowych

Minister spraw wewnętrznych zgodnie z odpowiednimi postanowieniami ustawy samorządowej, określił w drodze rozporządzenia kwalifikacje, jakie obok ogólnych warunków wybieralności wymagane będą od wójtów zawodowych.

W okresie przejściowym do dnia 1 stycznia 1936 r. od kandydata na stanowisko wójta zawodowego wymagane będzie wykształcenie w zakresie co najmniej publicznej szkoły powszechnej oraz 6-letnia praca na stanowisku sekretarza rady powiatowej i inspektora samorządu gminnego, wójta, burmistrza, sekretarza gminy. Ponadto od osób tych wymagane będzie ukończenie z wynikiem dobrym 3-miesięcznego kursu administracji samorządowej.

W gminach, w których ustanowiony jest wójt zawodowy, a niema sekretarza gminnego, kandydata na wójta obowiązuje egzamin praktyczny dla sekretarzy gminnych.

Tajemniczy zgon polskiego emigranta we Francji

W Montlucon we Francji zmarł w tajemniczych okolicznościach emigrant polski Jakób Ciska, który uległszy potluczeniu wskutek upadku z roweru został przez żandarmerję zamknięty w areszcie, gdzie zakończył życie nie odzyskawszy przytomności.

Sprawą zainteresowały się polskie władze konsularne oraz organizacje zawodowe polskie przy Generalnej Konfederacji Pracy, które zamierzają dążyć do wyświełlenia sprawy i ustalenia odpowiedzialności za śmierć Ciska. Obrony interesów rodziny zmarłego miał się podjąć słynny adwokat parvski Legrand.

KRONIKA

**sobota
17
lutego**

TORUN

Kalendarzyk rzym.-kat.

Piątek Juljanny p. m.

Sobota Juliana z Kap.

Dyżur nocny aptek od dn. 12 bm. do dn. 18 dyżuruje apteka „Pod Orłem”, Rynek Staromiejski; na Bydgoskiem Przedmieściu apteka „Sw. Anny”, ul. Mickiewiczai na Mokrem apteka „Pod Łabędziem”, ul. Kościuszki.

REPERTUAE KIN.

MARS — Parada rezerwistów.
SWIATOWID — Casanova.
PALACE — Pat i Patachon jako dzielni wojacy.
LIRA — Śmiech w piekle.

TEATR NARODOWY W TORUNIU

Tel. kaso 000 dyr. Józef Cornobis Sezon 1933/34

REPERTUAR

W piątek, dnia 16 bm. o godz. 20-tej

Przedstawienie dla wojska

„AUTOMAT HUMORU“

Rewja w 16 obrazach (2 częściach)

Abonamenty i passe-partout nieważne

W sobotę, dnia 17 bm. o godz.

Przedstawienie dla dzieci i młodzieży

„PEREZKA“

Baśń ludowa w 3 aktach Wiszniewskiego

Ceny najniższe od 0,25 do 1.— zł.

W sobotę, dnia 17 bm. o godz. 20-tej

„CYRANO DE BERGERAC“

Komedia bohaterka w 5-ciu aktach Rostanda

przełkłał M. Konopnickiej i Zagórskiego

W niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 16-tej

Przedstawienie popołudniowe

Ostatni raz

„JEJ TANCERZ“

Komedia w 3 akt. Armanda i Bousquet'a

Ceny niższe

Informator dla przyjezdnych

w Toruniu

Polecamy restauracje i Kawiarnie

Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej

kuchni na Pomorzu. — Danc'ng.

Kantorowicz — Szeroka 18 — Bar i restauracja

najlepsza i najtańsza.

Restauracja „Satyr”, Łazienna 13. Pierwoszrednia

kuchnia — Danc'ng.

Sinfadalia. Probiernia win — Grzeszkowiak

daw. Dambanz i Kordec, St. Rynek 33.

Najlepsza okazja Kupna:

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 45 — Najlepsza

i najtańsza Herbata — Nasiona — Cebulki

kwiatowe.

Najstarszy i Pierwszy Polski Zakład Optyczny

Franciszek Seidler, Toruń. Optyk i bandażysta.

Obok poczty, Staromiejski Rynek 16.

Telefon 574. Dostawca dla Kas Chorych, kliniki

ocznych i dla wojska.

Schwenkgrub — Radio, ul. Łazienna 17

Aparaty — części.

B. Wilamowski, Zeglarska 24. — Tanie — Bielizna

— Galanteria — Trykotaż.

Biurowe przybory — papeterja — Fr. Więcek,

Mostowa 38. Oprawa książek i obrazów.

Z miasta

— Z życia Koła Przyjaciół Związku Strzeleckiego.

Korpus Oficerski Szkoły Strzelania Artylejki

wstąpił in gremio do Koła Przyjaciół Z. S. oraz

złożył na cele Z. S. składkę 25 zł. 50 gr. za co

składa Zarząd Koła P. Z. S. Korpusowi Oficerskiemu

a szczególnie Komendantowi S. S. Art. p. pułk. Dr.

Odzierżyńskiemu szczere żołnierskie podziękowanie.

D. S.

— Zebranie ogólne członków organizacji Przystosowania

Wojsk. Kobiet do Obrony Kraju odbędzie się w

piątek, 16 bm. o godz. 17 w świetlicy, ul. Łazienna

24. Zarząd prosi pp. członkinie o jaknajliczniejsze przybycie. (29)

— Kino Szkolne wyświetla w kinie „Mars” polski

film „Parada rezerwistów” w piątek 16 bm. dla

szkół żeńskich. Początek o godz. 14.15. W

niedzielę 18 bm. przedstawienie dodatkowe o

godz. 12.15. (30)

— Okazja dla Czytelników „Dnia Pomorskiego” i

Ich Rodzin. Każdy, nawet najmniej zdolny, może

zdołać zdobyć znajomość języków: francuskiego,

włoskiego, hiszpańskiego i in. w przeciągu bardzo

krótkiego czasu, najnowszą, b. ciekawą metodą w

grupach 3-osobowych lub indywidualnie. Dla

dzieci specjalnie ułatwiona metoda. Lekcja

próbna gratis. Informacje i zapisy: Matejki 38,

II piętro. (23)

— Herbatka. Dnia 18 bm. o godz. 20 odbędzie

się herbatka Tow. Pań w Sekretariacie Rodziny

Wojskowej przy ul. Dobrzyńskiej 3. Podczas

herbatki wygłosi odczyt p. Sadowska o

wojennym. (26)

— Zagadkowa śmierć. W ubiegły poniedziałek

zmarła w Grębocinie, powiatu toruńskiego

niejaka Stefania Szymtowa, z domu Dobrowiecka.

Dnia 14 lutego 1934 r. zmarł, opatrzony Sakramentami Św.

TEODOR STOBBE

W zmarłym straciłmy długoletniego członka, cichego, skromnego, o wyjątkowych zaletach charakteru.

Stowarzyszenie Urzędników dla Budowy Domów w Toruniu

Eksportacja z domu żałoby ul. Mickiewicza 56 do kościoła N. P. M. odbędzie się w sobotę, rano o godz. 9, potem pogrzeb na cmentarzu św. Jerzego.

Toruń w hołdzie swemu zasłużonemu obywatelowi

Pogrzeb śp. radcy Janowskiego

W czwartek, popołudniu społeczeństwo toruńskie oddało ostatnią posługę pośmiertną swemu długoletniemu obywatelowi — śp. radcy Janowskiemu. Pogrzeb Zmarłego był wielką manifestacją żałobną Torunia, który w ten sposób zadokumentował swój głęboki żal, z powodu skonu tego tak zasłużonego Obywatela.

Punktualnie o godz. 16,30 śp. radca Janowski rozpoczął swoją ostatnią ziemską wędrówkę przez ulice swego ukochanego miasta. A miasto to w swym szczerym żalu przybrało charakter podniosły, poważny. Tysiączne rzesze, zalegające ulice i place, któremi przechodził kondukt żałobny w skupieniu asystowały temu smutnemu obrzędowi.

Orszak pogrzebowy powoli kroczył ku cmentarzowi. Na jego czele szła orkiestra wojskowa i kompanja honorowa 63 p. p.; — dalej Kurkowe Bractwo Strzeleckie, Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, Inwalidzi Wojenni, Powstańcy i Wojacy, Cechy miejskie, drużyny „Sokoła”, pracownicy miejscy, chóry „Dzwonu” i „Lutni” i inni. — Trumnę poprowadzało 16 księży. Kondukt prowadził ks. proboszcz Wier-

bicki z Kościelca, z województwa poznańskiego, krewny śp. Zmarłego. Za trumną i za rodziną śp. radcy Janowskiego postępowała przedstawieli władz cywilnych i wojskowych z pp. starostą krajowym Łęckim, naczelnikiem dr. Bogoczem, starostą powiatowym i grodzkim Rogowskim, prezydentem Boltem, generałem Prichem, ppłk. Matzenauerem i inspektorem Olszańskim na czele. Dalej szli członkowie Rady Miejskiej, i Zarządu Miasta, delegaci poszczególnych toruńskich formacji wojskowych, Związek Oficerów Rezerwy, którego Zmarły był honorowym prezesem oraz tłumy publiczności.

Przed cmentarzem św. Jerzego przy dźwiękach marsza żałobnego Szopena śp. radca Janowski poraz ostatni odebrał honory od eskortującej Go kompanji 63 pp. W chwilę później duchowieństwo odprawiło nad świeżym grobem smutne egzekwie żałobne, a po nich wszyscy obecni zaintonowali pieśń do Boga Rodzicy, z prośbą o przyjęcie do Swego grona człowieka, który swą wytrwałą i zbożną pracą na to sobie zasłużył. Niech Zmarłemu ziemia, którą tak ukochał i której tak wiernie służył lekka będzie.

Młodzież szkolna — krzewicielką idei samarytańskiej

Zjazd opiekunów kół młodzieży PCK.

W ub. czwartek odbył się w Toruniu zjazd opiekunów kół młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża, w którym wzięło udział 60 osób, opiekujących się kółami miasta i powiatu toruńskiego.

Po odprawieniu w bazylice św. Jana przez ks. prałata Wysięńskiego uroczystego nabożeństwa, uczestnicy zjazdu zbrali się na obrady w auli szkoły powszechnej przy ulicy Prostej.

Przybyłych przedstawicieli władz oraz gości z p. generałową Pławską na czele, powitał prezes oddziału toruńskiego PCK, p. sędzia dr. Karakulski.

Następnie p. pułkownika Nieczuja-Innatowiczowa, przewodnicząca Komitetu Okręgowego Kół Młodzieży PCK, wygłosiła referat p. t.: „Wpływ wychowawczo-społeczny Kół Młodzieży PCK. oraz jego znaczenie dla kraju”. Z referatu tego wynika, że Koła Młodzieży PCK. zrzeszają na całym świecie 12 milionów członków, z czego na Polskę przypada 120.000. Młodzież ta, korespondencją międzyzwiązkową, or-

ganizowaniem między państwowych wystaw i zjazdów pracuje nad osiągnięciem powszechnego pokoju, któryby był oparty na podstawach miłości i sprawiedliwości pomiędzy narodami. W pracy tej młodzież polska zajmuje jedno z czołowych stanowisk.

W drugim z kolei referacie p. prof. Sadowski organizator zjazdu, omówił sprawę szerzenia zasad higieny wśród młodzieży szkolnej. Zdaniem prelegenta tylko młodzież silna i zdrowa będzie w przyszłości zdolną do niesienia pomocy bliźnim.

Wreszcie po ostatnim referacie, w którym p. Sadowski przedstawił sposób prowadzenia prac w kółach młodzieżowych, przystąpiono do załatwienia szeregu spraw organizacyjnych, — między innymi uchwalono urządzić w Toruniu w pierwszych dniach czerwca br. zlot kół młodzieży PCK.

Na tem zjazd o godz. 14,30 swe obrady zakończył.

Z Rady Miejskiej m. Podgórze

Uchwalenie budżetu — P. Noga obywatel honorowym

W ub. poniedziałek odbyło się pod przewodnictwem p. burm. Stamirowskiego posiedzenie Rady Miejskiej, na którym uchwalono budżet miasta na rok 1934/35 oraz ustalony został etat pracowników miejskich.

W posiedzeniu brało udział 4 członków Zarządu miasta i 9 radnych, protokół prowadził sekretarz p. Nowak. Budżet administracyjny miasta wyraża się w dochodach i rozchodach w kwocie 183.006,95 zł. — gazowni 105.150 zł. — wodociągów 46.950 zł. Etat stanowisk podwyższony został o 2 siły a mianowicie w Zarządzie miasta ustanowiono nowe stanowisko woźnego, w gazowni stanowisko kancelisty.

Pod koniec posiedzenia wpłynął nagły wniosek klubu radzieckiego Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego o nadanie godności honorowego obywatela miasta p. radnemu Maksymil-

janowi Nodze za zasługi położone około gospodarczego rozwoju miasta. Wniosek został jednomyślnie uchwalony. Sędziwy honorowy obywatel p. Noga piastuje nieprzerwanie od 16 lat stanowisko radnego miasta i jest prezesem honorowym licznych towarzystw i bractw kościelnych. Piastując godność radnego w czasach zaborczych był jednym z niewielu radnych, który bronił odważnie interesów polskich miasta a szczególnie pięknie zapisał się w kronice miejskiej w czasach gdy niemiecy radni dążyli do przerwania Podgórze na Amberg, kiedy to nie zważając na szkany Niemców, stawiał skuteczny opór dążeń niemieckim.

Sprawę pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego dla przeprowadzenia elektryfikacji w mieście, przekazała R. M. Zarządowi miasta do załatwienia, poczem posiedzenie zamknięto.

wyrzucono na chodnik, doznając przy upadku tak silnych skaleczeń głowy, że musiano go odstawić karetką pogotowia do szpitala miejskiego.

Odwiłż

Przewidywany przebieg pogody w dn. 16 b. m.:

Najpierw chmurno, miejscami mglisto, potem zachmurzenie zmienne. Nocą lekki mróz. We dnie odwiłż. Slabe lub umiarkowane wiatry północno-zachodnie.

Na docstónce

Mala rzecz. a duzy wstyd

Kochany „Dniu”!

W dnia wczorajszym cały Toruń bez różnicy poglądów klasowych czy politycznych, oddał ostatnią ziemską przysługę ś. p. Tadeuszowi Janowskiemu. W manifestacji żałobnej po człowieku, otoczonym powszechną czcią, wziął udział również i Magistrat miasta Torunia, względem którego ś. p. Zmarły położył wielkie zasługi. Udział ten zaznaczył się jednak w bardzo osobliwej formie. Część latarni ulicznych przysłonięto copperska krepą, ale uczestnicy przeciągającego ulicami konduktu pogrzebowego mogli na każdym stopie reklamowym zauważyć ponalepiane przedwzrost „klepsydry”, na jakie się zdobyła władza miejska. Były to dosłownie karteczki o rozmiarze 10X12 cm., a wierzchu których ponad tekstem klepsydry figurują zagadkowe wyrazy: „Pozycja 19”. Karteczki te ponadto poprzyklejano tak pospiesznie, że na rozmiętkim od kleju papierze odczytać można było drukowany tekst odwołania, zaczynający się od nagłówka: „Oświadczam Zarządu Miejskiemu Torunia”. Innemi słowy: — dla uczczenia zasług ś. p. Tadeusza Janowskiego Magistrat pożalował wydatku 20 zł na wydrukowanie zawiadomeń pośmiertnych, a porzucił wycinki ze swej urzędowej publikacji.

Przysłówie, mówiące o „małej rzeczy a wielkim wstydzie” daloby się tu może zamienić na specjalne magistrackie przysłowie: „Mala kartka a jeszcze mniejsza i wstyd przynosiąca „oszczędność”. Uczestnik.

Grozna szajka włamywaczy przed Sądem

Skazano wszystkich — nawet... Kielbasę

W ub. wtorek w Sądzie Okręgowym odbyła się rozprawa przeciwko szajce włamywaczy, którzy w ub. r. dokonali całego szeregu włamań w różnych miejscowościach Pomorza.

Na ławie oskarżonych zasiadł Edward Mazurczak, Bolesław Drypczewski, Nikodem Biniarz i Józef Kielbasa. Włamywacze ci kradli przeważnie w zagrodach miejskich i zabierali wszystko co im wpadło pod rękę.

Onegdaj w tej sprawie zapadł wyrok, mocą którego Mazurczak został zasądzony na łączną karę 3 lata więzienia, Biniarz na jeden rok więzienia, Drypczewski na 10 miesięcy więzienia i Kielbasa na 6 miesięcy więzienia.

Z teatru

Dzisiaj w piątek, dnia 16 bm o godz. 20 przedstawienie dla wojska. Po raz ostatni świetna rewja „Automat humoru”.

W sobotę, dnia 17 bm. o godz. 16 przedstawienie dla dzieci przepiękna bajeczka pt. „Perelka” w arcypięknym dekoracjach, urozmaiconych barwnymi tańcami. Ceny najniższe od 0,25 do 1 zł. Wieczorem o godz. 20 komedia w 5-ciu aktach Rostand'a pt. „Cyrano de Bergerac” w świetnej reżyserji Wl. Brackiego, który również kreuje rolę tytułową. Roksanę gra ulubienica scen warszawskich i krakowskich p. St. Mazarekówna. W roli Chrystjana zaprezentuje się młody utalentowany amant W. Domański, — Hr. de Guiche odtwarza ceniony aktor i reżyser naszej sceny J. Bielicz. Resztę obsady dopełniają pp. Kaniewska, Korejówna, Zarembina, Block, Hecwicz, Jejde, Krugowski, Laurentowski, Mazanek, Tomaszewski i inni.

KINO LIRA KINO

Strumykowa 3

REWELACYJNA PREMIERA!

Grozna przejmującego potężnego dramatu życiowo-erotycznego, według najgłośniejszej powieści JIMA TULLY

ŚMIECH W PIEKLE

w roli głównej: czarująca GLORIA STUART i PAT O'BRIEN. Wielkie arcydzieło pełne niespotykanego dotychczas realizmu i prawdy życiowej. Oryginalna treść zaczerpnięta z prawdziwego życia.

DOSKONAŁY NADPROGRAM!

Początek o 5, 7, 9-tej W święta o 3, 5, 7, 9-tej

Kupon

„Dnia Somorskiego” do kina „Mars”

upoważnia do nabycia

2 biletów ulgowych w dniu 16 lutego 1934 r.

(Wyciąć i przedłożyć w kasie).

CZTERODNIOWA WYCIECZKA WIELKANOCNA DO DANJI

OD 31 MARCA DO 4 KWIETNIA B. R. OKRĘTEM „PUŁASKI“

CENA OD 100 ZŁOTYCH — Sprzedaż biletów w Linji Gdynia - Ameryka w Warszawie, ul. Marszałkowska 116.

BEZ PASZPORTÓW ZAGRANICZNYCH i WIZ

Spoleczeństwo pomorskie wobec uchwalenia nowej Konstytucji

Dalsze depesze do p. Wojewody Pomorskiego

„My, młodzież gminy Śliwiczki pow. Tucholskiego w Związku Strzeleckim w Śliwiczkach z racji uchwalenia nowej Konstytucyjnej zapewniamy o ewej dalszej gotowości pracy dla dobra Państwa Polskiego i upraszamy o złożenie na ręce Pana Marszałka jako budowniczego nowej Polski wyrazów czci i hołdu“.

Śliwiczki, dnia 9-go lutego 1934 r.
Zarząd Związku Strzeleckiego w Śliwiczkach.

„Z okazji uroczystości 14-letniej rocznicy złączenia Pomorza z Macierzą, członkowie Koła Przyjaciół Związku Strzeleckiego gminy Dębiny na zebraniu w tutejszej szkole w dniu 11 lutego br. składamy Ci Dostojny Włodarczy Ziemi Pomorskiej, Jaśnie Wielmożny Panie Wojewodo wyrazy najgłębszego hołdu i radości z okazji uchwalenia nowej Konstytucji. w dniu 26 stycznia 1934 i zapewniamy, że gotowi są my poświęcić wszystkie nasze, i dzieci naszych siły do zachowania Mocarstwowej Ojczyzny. Nie damy Niemcomi piędzi ziemi Pomorskiej, bo stąd nasz od zarania Ród; tak nam dopomóż Bóg.“

Majestat Rzeczypospolitej, Budowniczy Ojczyzny, Włodarczy Ziemi Pomorskiej, Twórcy Konstytucji Stoczniowej, Niech żyją!
Zarząd Koła Przyjaciół Związku Strzeleckiego: Przewodniczący, Adamczak; Sekretarz Bolesław Obermüller; Skarbnik Małkowski.

„Obecni na walnym zebraniu w dniu 11 lutego 1934 roku wyrażają Panu Wojewodzie wielką radość z powodu uchwalenia nowej Konstytucji oraz składają hołd i wyrazy czci Włodarczy Ziemi Pomorskiej.“

Przyrzekamy Tobie, Panie Wojewodo, że wiernie stać będziemy pod sztandarem Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego i bronić będzie my granic naszej ukochanej Ojczyzny do ostatniego tchu“.

Koło Związku Urzędników Kolejowych w Kościerzynie.

„Delegaci konstytucyjnego zebrania tucholskiego powiatu zawiązali strażę pożarną w zrozumieniu doniosłości obowiązków, jakie spadają dziś na każdego strażaka jako członka organizacji wyższej użyteczności, przesyłają Panu Wojewodzie opiekunowi każdej

pracy twórczej wyrazy czci oraz zapewnienia, że strażę tucholskiej stoją w ezarym szeregu do ewej czasochylnie służby dla Państwa i Spoleczeństwa.“

Prezydium Rady.

„Zebrani na uroczystości 14-letniej rocznicy przyłączenia Pomorza do Polski Kolejowe Przy sposobieniu Wojskowe ognisko „Wieżyca“ z udziałem miejscowych towarzyszy gminy Skorzewo na sali p. Elasa w Korzewie przejęci do głębi charakterem chwili i wygłoszonymi referatami ślubują twardo stać na straży interesów Państwa.“

Zebrani stwierdzają jednogłośnie, że Pomorze jest polacją przestarzej ziemi polskiej i że bronić jej będą na wszelki wypadek do ostatniej kropli krwi.

Wam Włodarze ukochanej ziemi pomorskiej składamy hołd i przyrzekamy, że wiernie wykonywać będziemy Wasze zarządzenia dla dobra Polski i Pomorza.

Za Kolejowe Przystosowanie Wojskowe Ognisko Wieżyca, Gradolewski Jan, prezes.
Za Towarzystwa gminy Skorzewo: Sieracki.

Z obrad Sekcji Przemysłowej gdyńskiej Izby P. H.

Sekcja Przemysłowa Izby gdyńskiej obradowała onegdaj w gmachu Ekspozytury Izby w Bydgoszczy. Posiedzeniu przewodniczył wiceprezes Izby inż. Z. Jagodziński, przy udziale dyrektora Izby mgr. praw p. Krupskiego i wicedyrektora p. Ceślińskiego.

W szeregu różnych aktualnych zagadnień poruszono kwestję załogoci socjalnych, której to sprawie Izba wiele poświęciła starań. Sprawy załogoci socjalnych ma za zadanie rozwiązać zgodnie z potrzebami życia gospodarczego projektowana ustawa o spłacie załogoci socjalnych. Omówiono zasady projektowanej ustawy, opierając się na okólnikach, normujących sposób spłaty załogoci z tytułu ubezpieczenia chorobowego i pracowników umysłowych.

Szczególne gospodarce — obojętne bardzo dotkliwie sfer gospodarczych województw zachodnich — stanowiło ubezpieczenie wypadkowe. Długotrwałe zabiegi Centralnego Związku Pracodawców w Bydgoszczy, prowadzone przy współudziale Izby gdyńskiej, doprowadziły do zadowalającego dla sfer gospodarczych urogulowania tej sprawy, gdyż reparytycy za 1933 rok zaniechano, zużywając na jej pokrycie fundusz administracyjny Ubezpieczeni Krajowej, wydział od wypadków w Poznaniu i przy spłacie III i IV raty reparytycy z 1932 roku, płatnej w styczniu i marcu br., przewidziano możliwość udzielania ulg w formie odroczenia spłaty tych rat na uzasadnione indywidualne wnioski zainteresowanych.

Postulat sfer gospodarczych w sprawie potaniania kredytu został tylko częściowo uwzględniony i to przez Banku Polski i banki państwowe, natomiast banki komunalne i prywatne tylko w rzadkich wypadkach obniżyły oprocentowanie kredytów, pomimo, że Związek Izb Przemysłowo - Handlowych na skutek inicjatywy Izby gdyńskiej zwrócił się do Związku Banków w apel, przeprowadzenia generalnej obniżki stopy procentowej. Wobec takiego stanu rzeczy Izba kontynuować będzie dotychczasowe starania w kierunku zrealizowania postulatu w sprawie potaniania kredytu.

Wysokość taryf kolejowych wobec poważnie zmniejszonych cen poszczególnych towarów wymaga proporcjonalnego obniżenia. Szczególnie doniosłe znaczenie posiada wzmoczenie konkurencyjności produkcji pomorskiej przez obniżenie taryf przewozowych na węgiel, przeznaczony na cele przemysłowe.

Intensywne starania Izby w zakresie obniżki taryf przewozowej na węgiel spotkały się jednakże z negatywnym stanowiskiem Ministerstwa Komunikacji. Sprawy tę Izba bę-

dzie miała nadal na uwadze i w najbliższym czasie wystąpi ponownie do Ministerstwa o uwzględnienie tego postulatu.

W dalszym toku obrad omówiono wytyczne projektu nowelizacji prawa przemysłowego i zasadniczo zajęto stanowisko, odpowiadające opinii Związku Izb w tej sprawie. Na pomadku obrad znalazły się szkole projektu rozporządzeń, wysunięte przez Związek Korporacji Kominiarskich w Warszawie, a dotyczące uregulowania kwestyj związanych z prowadzeniem przemysłu kominiarskiego. Poza tym ustalono zasady, które winne obowiązywać Izbę przy wydawaniu opinii w sprawie uznania przedsiębiorstwa za przemysł rzemieślniczy czy fabryczny.

Pod koniec wygłoszono referat o środkach pomocy dla eksportu z szczególnym uwzględnieniem obrotu kompensacyjnego. W referacie tym podniesiono dotychczasowe prace Izby w zakresie zorganizowania eksportu, do

którego to zadania Izba gdyńska jest szczególnie powołana. Wysilkami Izby idą w kierunku stworzenia dalszych ułatwień dla eksportu ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu drobnego i średniego. W tym też celu Izba poczyniła już odpowiednie kroki przystępując do zorganizowania stałego Komitetu Eksportowego z siedzibą w Gdyni. Zadaniem tego Komitetu będzie, jak już podawaliśmy — skoncentrowanie wysilków poszczególnych przedsiębiorstw, oraz nawiązywanie bezpośredniego kontaktu z odbiorcami zagranicznymi. Komitet ten będzie więc pomostem między naszym eksportem a rynkami zbytu i z czasem stać się może załadkiem przyszłego eksportowego domu handlowego na wzór istniejących zagranicą tego rodzaju instytucji. — Inicjatywa Izby przyczyni się niewątpliwie do wzmocnienia naszej ekspansji eksportowej i dlatego spotkała się z jednogłośnie aprobatą Sekcji Przemysłowej.

Straszliwy dramat rodzinny rozegrał się w Poznaniu na Wierzbicicach

Straszliwy dramat na tle nieporozumień małżeńskich rozegrał się onegdaj w Poznaniu na Wierzbicicach 30.

Krótko po godzinie 20 do mieszkania Hoffmanów, znajdujące się na trzecim piętrze domu podwórzowego, wtargnął, otworzywszy drzwi wytrychem, trzydziestokilkuletni bezrobotny ślusarz Stanisław Antoniewicz z Poznania (ul. Łąkowa 16) i począł strzelać na oślep z rewolweru. Antoniewicz zabił na miejscu właścicielkę mieszkania, 36-letnią Marię Hoffmanową i 40-letniego jej męża Jana Hoffmana, zatrudnionego w elektrowni miejskiej. Żonę zaś swą, 34-letnią Stanisławę, która od pół roku mieszkała u Hoffmanów, Antoniewicz zra-

nił ciężko dwoma strzałami w głowę i pierś. Po dokonaniu tego strasznego czynu, Antoniewicz zbiegł, lecz w godzinę później stał się w I komisarie.

Antoniewiczowie nie żyli z sobą od mniej więcej dwóch lat. Małżeństwo ich było bezdzietne.

Motywy zbrodniczego czynu była trawiać Antoniewicza zazdrość. Jest on osobnikiem, ulegającym silnej pobudliwości; był na froncie polsko-bolszewickim, gdzie został zraniony w głowę.

Najbardziej tragiczny jest los sześciorga nieletnich dzieci śp. Hoffmanów, które niespodziewanie utraciły oboje rodziców.

Programy radiowe

PIĄTEK, 16 LUTEGO 1934 R.

Radjostacja Warszawska.

7,35 Dziennik por. 7,40 D. c. muzyki z płyt. 7,55 Chwilka gospodarstwa. 12,05 Zespół salony Tad. Seredyńskiego. 15,25 Wiad. o eksporcie polskim. 15,30 Wiad. Gospodarcze. 15,40 „Konkurs tenorów“ (płyty). 16,10 Lekka muzyka (płyty). 16,55 Recital śpiewaczy J. Hoppe. Akompaniuje prof. L. Urstein. 17,20 Muzyka na 2 fortepiany. Wykonawcy J. Lefeld i I. Roenbaum. 17,50 „Z teorii praktyki rolniczej“. 18,00 Odczyt dla nauczycieli z cyklu organizowanego przez Min. W. R. i O. P. p. t. „Szkoła dawna a dzisiejsza“ — wygłosi nac. Wł. Ga-

lecki. 18,20 Muzyka lekka. 19,05 Rozmaitości. 19,20 Dokąd jechać w święto? 19,25 Feljton aktualny. 19,40 Wiadom. sport. 20,00 „Myśli wybrane“. 20,02 Pogadanka muzyczna — wygłosi dr. A. Simonówna. 20,15 Koncert symfoniczny z Filh. Warsz. W przerwie „Nowości literackie“ — wygłosi p. H. Naglerowa (Feljton literacki). 22,40 Muzyka tan. 23,00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotniczej i kom. polic. 23,05 D. c. muzyki tan.

Najciekawsze audycje innych radjostacji krajowych.

12,05 Lwów. Koncert Zespołu Salonowego T. Seredyńskiego. 19,10 Katowice. Dr. A. Szczepański: Państwo Polskie na terenie międzynarodowym przed laty 15 a dziś“.

Rzemiosło korzysta z Targów Poznańskich

W 1933 r. kilka firm rzemieślniczych nie wzięło udziału w Targach Poznańskich jedynie z tego względu, że udział w 1932 r. zapewnił im tak korzystny kontakt z nową klientelą, że rzemieślnicy dotychczas nie mogli podolać zamówieniom, jakie stałe od tego czasu otrzymują. Przykład ten dowodzi, że ze wszystkich form produkcji może najkorzystniejszą są Targi dla rzemiosła, które jest zbyt słabe finansowo na rozwinięcie indywidualnej propagandy. Lbzy Rzemieślnicze, Cechy i Związki Rzemieślnicze winny pod tym względem rozwinąć jak najszerszą akcję, organizując dla zmniejszenia kosztów wspólne stoiska dla poszczególnych grup rzemiosła. Targi Poznańskie w rozumieniu gospodarczego znaczenia rzemiosła ustaliły dla tego ostatniego czterokrotnie niższą opłatę od normalnej.

Odwołanie przetargu na dzierżawę restauracji dworcowej w Lidzbarku

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zawiadomia, że przetarg publiczny na dzierżawę bufetu kolejowego na stacji Lidzbark, został odwołany.

Giełdy

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcz, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg.

Notowania odbywają się we wszystkie dni powszednie.

Standarty:	
Paszenica 748 g/l (127,1 f. h.)	
Zyto 704 g/l (119,7 f. h.)	
Owies 479 g/l (80 f. h.)	
Jęczmień przemysłowy 673 g/l (114,1 f. h.)	
Jęczmień pastowny 643 g/l (108,9 f. h.)	
Zyto	14,50—14,75
usposobienie: spokojne	
Paszenica	17,50—18,00
usposobienie: spokojne	
Jęczmień browarowy	14,50—15,50
Jęczmień przem.	13,75—14,00
Owies	11,75—12,25
Mąka żytnia 65 proc. wł. worka	21,00—22,00
Mąka żytnia 60 proc. wł. worka	
usposobienie: spokojne	
Mąka pszenna 65 proc. wł. worka	30,00—31,50
usposobienie: spokojne	
Otręby żytnie	9,75—10,50
Otręby pszenne	10,50—11,00
Otręby pszenne grube	11,50—12,00
Rzepak	42,00—44,00
Rzepak zimowy	42,00—44,00
Peluszka	13,00—14,00
Groch Victoria	23,00—26,50
Groch Folgera	20,00—22,00
Koniczyna biała, odłuszczone	90,00—110,00
Ziemniaki jadalne	
Makuch lniany	19,00—20,00
Makuch rzepakowy	15,50—16,50
Makuch sioncznikowy	17,00—18,00
Mak niebieski	46,00—50,00
Gołczyca	32,00—34,00
Siemię lniane	40,00—44,00
Wyka	13,00—14,00

Warszawskie notowania walutowe

z dnia 15. II. 1934 r.

DEWIZY.

Belgia	123,60—123,99
Bukareszt	
Gdańsk	173,00—172,57
Holandja	356,90—356,00
Kopenhaga	
Londyn	26,94—26,81
Nowy Jork	5,35—5,32
Nowy Jork telegr.	5,36—5,33
Oslo	
Paryż	34,93—34,84
Praga	
Sztokholm	139,30—138,60
Szwajcaria	171,47—171,04
Włochy	
Berlin (w obrotach nieofic.)	209,25

Najciekawsze audycje radjostacji zagranicznych

16,00 Rzym. Recital fort. Alfreda Corbot.
19,10 Lahti. Koncert symfoniczny.
20,00 Bukareszt. Koncert symfoniczny z A. tenem.
20,00 Stockholm. Recital skrzypcowy Juana Manena.
20,00 Oslo. Koncert symfoniczny.
20,35 Berlin. Koncert muzyki współczesnej.
20,40 Huizen. Koncert symfoniczny.
21,00 Praga. Koncert z udziałem Wandy Landowskiej.
21,00 Wiedeń. Koncert symfoniczny.
21,45 Paryż (Radio Paris). „Kupiec wenecki“ — tragedia Szekspira, muz. Rabauda.
22,15 Londyn Reg. Koncert kameralny.

Telegramy

Ź ostatniej chwili**Słowo: pokój****w stosunkach polsko-sowieckich nie jest frazesem****Konferencja prasowa u p. ministra Becka**

Moskwa, 16. 2. (PAT). Wczoraj wieczorem odbyła się w poselstwie polskim konferencja prasowa, z udziałem przedstawicieli wszystkich pism sowieckich oraz akre dytowych w Moskwie korespondentów zagranicznych.

Zagajając konferencję, p. minister Beck oświadczył, że stosunki polsko-sowieckie są w stanie systematycznej i metodycznej poprawy. Etapy polepszenia wzajemnych stosunków oznaczają również dokumenty dyplomatyczne.

P. minister Beck wyraził zadowolenie z nawiązania osobistego kontaktu z komisarzem ludowym Litwinowem, oświadczył, że kontakt ten przyczyni się do dalszego pogłębienia przyjaznych stosunków.

„Jestem przekonany — oświadczył pan min. Beck — że opinia publiczna w Polsce stosunkuje się jaknajlepiej do dzieła zbliżenia pomiędzy obu państwami. Zagadnienie stosunków polsko-sowieckich było zawsze przedmiotem głębokiej uwagi w Warszawie. Dokonałmy z p. komisarzem Litwinowem prac pozytywnych, które mają na cel stabilizację pokoju”.

„Słowo pokój — oświadczył p. minister Beck — w moich ustach jako byłego kombatanca nie jest frazesem, lecz realnym pojęciem. Normalizując stosunki między państwami, sąsiadującymi ze sobą tem samem dokonaliśmy ważnego dzieła dla rekonstrukcji stosunków międzynarodowych. Generacja powojenna ulega częściowo zwątpieniu i pesymizmowi, to też każdy odpowiedzialny kierownik polityki zagranicznej powinien korzystać z każdej okazji, by realizować dzieło zbliżenia międzynarodowego”.

W końcu p. minister podkreślił doniosłość normalizacji stosunków sąsiedzkich dla dzieła powszechnego pokoju i wyraził zadowolenie, że poglądy polskie spotkały się z całkowitem zrozumieniem kierowników sowieckiej polityki, a w szczególności komisarza Litwinowa.

Podniesienie poselstw Rzplitej w Moskwie i ZSRR, w Warszawie do godności ambasad

Moskwa, 16. 2. (PAT). Na parę chwil przed konferencją prasową doręczono dzień nikarozom następujący KOMUNIKAT POLSKO-SOWIECKI:

„Trzydniowa wizyta pana ministra spraw zagr. Becka w Moskwie dała mu i komisarzowi ludowemu spraw zagr. Litwinowowi możliwość odbycia kilku dłuższych rozmów. W czasie tych rozmów obojgu mężów rozważyli zarówno ogólnopolityczną sytuację międzynarodową, jak i wpływające z niej międzynarodowe zagadnienia a szczególnie tezy, które interesują lub mogą interesować Rzplitej Polską i ZSRR”.

„Wymiana zdań między p. ministrem Beckiem i komisarzem ludowym Litwinowem wykazała wspólnotę poglądów w odniesieniu do wielu tych zagadnień i kwestyj oraz trwałe zdecydowane reprezentowane przez nich rządów kontynuowanie dążeń w kierunku dalszego polepszenia wzajemnych stosunków pomiędzy Rzplitej Polską a związkami socjal. republik rad, oraz w kierunku zbliżenia społeczeństw obu państw, czego podstawą są zawarte między obu państwami pakt o nieagresji i konwencja o określaniu napastnika, działania których uznają za wskazane nadać możliwie długotrwały charakter”.

„W duchu tych aktów oba rządy gotowe są współpracować ze sobą w sprawie zachowania i umocnienia ogólnego pokoju, zwracając tej współpracy specjalną uwagę na zachowanie pokojowych i normalnych

stosunków w bliżej interesującej je wschodniej części Europy”.

„Biorąc pod uwagę obecny stan stosunków polsko-sowieckich oraz wzrastające możliwości i znaczenie międzynarodowej współpracy obu państw, p. minister Beck za proponował w imieniu swojego rządu podnieść wzajemne dyplomatyczne przedstawicielstwa obu państw w Warszawie i Moskwie do godności ambasad. Komisarz Litwinow przyłączył się całkowicie do zdania p. ministra Becka i w imieniu swego rządu przyjął tę propozycję.

P. Minister Beck opuścił Moskwę

Moskwa, 16. 2. (PAT). Pobyt p. ministra Becka rozpoczął się zwiedzaniem Kremla, poczem p. minister udał się na prywatne śniadanie do komisarza Litwinowa. Po południu p. minister Beck z małżonką podej-

nowany był przez moskiewski sowiet z prezesem na czele i moskiewski okręgowy komitet wykonawczy z prezesem Kamińskim w obecności prezydium obu instytucji.

Po konferencji prasowej p. minister Beck obecny był na przedstawieniu galowem w Teatrze Wielkim.

Po przedstawieniu p. minister Beck udał się z małżonką na dworzec, odprowadzony przez przedstawicieli komisariatu ludowego spraw zagr. z komisarzem Litwinowem, wicekomisarzem Krestinśkim, Stomoniakowem, przedstawicielami czerwonej armii itd. Wzdłuż peronu, przybranego flagami polskimi i sowieckimi ustawiony był szpaler honorowy. Pani Litwinowa wręczyła pani Beckowej wiązanek żywego kwiecia. Pożegnaniem p. ministra Becka z komisarzem Litwinowem oraz ich małżonką nosiło szczególnie serdeczny charakter.

Ruch na magistrali Śląsk-Gdynia stale wzrasta

(o) Warszawa, 16. II. (T. wł.) W związku z zebraniem rady nadzorczej Tow. Kolejowego Polsko-Francuskiego, które odbyło się ostatnio, dowiadujemy się, że eksploatacja Ryni Górny Śląsk Gdynia wykazuje stały wzrost ruchu. Wzrastające też bez przerwy dochody już od dłuższego czasu pokrywają dostatecznie wydatki eksploatacyjne i należyte obsługują długi. Jak wiadomo, eksploatację magistrali w dalszym ciągu prowadzić będzie P. K. P.

Dymitrow, Tanew i Popow — obywatelami sowieckimi

Moskwa, 16. II. (PAT). Agencja Tassa komunikuje: Wobec tego, iż rząd bułgarski nie uważa Dymitrowa, Tanewa i Popowa za obywateli bułgarskich, rodziny wymienionych za pośrednictwem ambasadora sowieckiego w Berlinie zgłosiły się do rządu sowieckiego z prośbą o przyznanie im obywatelstwa sowieckiego. Rząd sowiecki zgodził się nadać Dymitrowi, Tanewowi i Popowowi obywatelstwa sowieckie.

Na polskim rynku pracy**P. minister Hubicki o wzroście bezrobocia i jego przyczynach**

Warszawa, 16. 2. (PAT). P. Minister Opieki Społecznej dr. Hubicki udzielił Polskiej Agencji Telegraficznej wywiadu, w którym wyjaśnia przyczyny sytuacji na polskim rynku pracy, wynikające ze znacznego wzrostu liczby bezrobotnych do około 400.000 osób, a jednocześnie wzrost liczby zatrudnionych.

„Aby rozumieć tę anomalję oświadczył m. in. p. Minister — należy przedewszystkiem zwrócić uwagę na maksymalną liczbę bezrobotnych, zarejestrowanych w Państw. i Komun. Urzędach Pośrednictwa Pracy w latach poprzednich. Z liczb tych widać, że do roku 1931 bezrobocie wzrastało, co jest usprawiedliwione ogólnym pogorszeniem się konjunktury wskutek światowego kryzysu”.

„Po roku 1931 — ciągnie p. Minister — następuje ZJAWISKO NAWSKROŚ PARADOKSALNE. Pomimo dalszego ostrego pogłębienia się kryzysu gospodarczego spada liczba osób, poszukujących pracy choć statystyka zakładów ubezpieczeń społecznych wykazuje wyraźne zmniejszenie się liczby zatrudnionych. Jeżeli następnie porównamy maksymalną liczbę

zarejestrowanych bezrobotnych w r. 1933 około 280.000 z lutym 1934 około 400.000, to okazuje się, że wzrost bezrobocia wynosi około 120.000 osób, przy czym jest to wzrost nie posiadający napozór żadnego usprawiedliwienia”.

„W tym względzie przedewszystkiem należy podkreślić, że STATYSTYKA BEZROBOCIA W POLSCE opiera się na liczbach osób, które zarejestrowały się w Państw. i Komun. Urzędach Pośredn. Pracy jako poszukujące zajęcia zarobkowego. Osoba, zarejestrowana, a nie zgłaszająca się w ciągu miesiąca od dnia rejestracji zostaje wykreślona z kartoteki poszukujących pracy w mniemaniu, że albo znalazł sobie pracę, albo zrezygnował z dalszego jej poszukiwania. Wskutek zmniejszenia się wytwórczości, Urzędy Pośredn. Pracy nie mogły dostarczyć bezrobotnym nowych posad. Po długim więc okresie poszukiwań i dowiadywania się o pracę, wielu bezrobotnych, tracąc nadzieję na jej uzyskanie, zaczęło zaniedbywać formalności zgłaszania się do Urzędów Pośrednictwa Pracy, co spowodowało wykreślenie ich z kartoteki”.

Oprócz tego momentu natury psychologicznej p. minister podkreślił moment natury materialnej. Od r. 1932 akcja niesienia pomocy specjalnej bezrobotnym była prowadzona za pośrednictwem P. U. P. P., który okazywał pomoc bezrobotnym zarejestrowanym. Mając na względzie konieczność odciążenia P. U. P. P. i skierowania ich działalności w bardziej dla nich właściwym kierunku akcję pomocy przekazano od r. 1932 komitetom lokalnym i samorządom. Rzecz zrozumiała, że fakt ten przyczynił się do zmniejszenia się liczby bezrobotnych rejestrujących się w P. U. P. P. W końcu jesieni 1933 r. zaś szereg robót publicznych uległo ze względu atmosferycznych przerwaniamu na okres zimowy. Zwolnieni z pracy robotnicy nie omieszkali oczywiście zarejestrować się natychmiast w PUPP, aby z chwilą wznowienia robót mogli uzyskać pracę. Wskutek tego liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła wówczas do niespotykanej dotychczas wysokości.

Z pośród INNYCH PRZYCZYN, które wpłynęły na wzrost liczby zarejestrowanych zasługują na podkreślenie dwie: jedną z nich jest bezsprzeczne usprawnienie rejestracji bezrobotnych, co dało się uzyskać dzięki ogólnemu usprawnieniu działalności PUPP, druga leży w stanie gospodarczym i rachunku państwa. Jeżeli obecnie można zauważyć poważną poprawę produkcji, którą niezbyt można ściśle, ale bardziej obrazowo p. minister nazywa mianem produkcji miejskiej, to w rolnictwie stan zatrudnienia nie uległ naogół zmianom. Znajduje się ono nadal w stanie depresji kryzysowej i nie może dać należytego zatrudnienia ludności wiejskiej. Stan ten powoduje napływ ludności ze wsi do miast w poszukiwaniu zarobku, którego nie mogą znaleźć na roli. Stwierdzona obecnie poprawa stanu zatrudnienia w miastach oraz przewidywane uruchomienie robót publicznych na wiosnę przy nadal nie wykazującym poprawy położeniu na wsi musiało również wpłynąć na zwiększenie się napływu bezrobotnej ludności wiejskiej i tem samem na powiększenie liczby osób, zarejestrowanych w Urzędach Pośrednictwa Pracy.

„Przytoczone powyżej uwagi wyjaśniają w sposób wystarczający — oświadczył w końcu p. Minister — że obecny wzrost bezrobocia nie pozostaje w związku ze stanem zatrudnienia, nie jest następstwem pogorszenia się życia gospodarczego. Nie może on zatem wzbudzać w żadnym razie nowych obaw o nasz rynek pracy”.

Oddalenie protestu wyborczego w Grudziądzu

Jak się dowiadujemy, p. Wojewoda Pomorski oddalił protest, jaki został zgłoszony przeciw ponownym wyborom przeprowadzonym w dniu 28 stycznia br. do Rady Miejskiej w Grudziądzu w okręgu wyborczym Nr. 10.

Wobec tego, że p. Wojewoda, jak donosiliśmy w swoim czasie, oddalił protesty tak-

że z innych okręgów wyborczych, wybory do Rady Miejskiej w Grudziądzu uprawomocniły się. W związku z tem należy oczekiwać w najbliższym czasie zwołania Rady Miejskiej i wyboru członków Zarządu Miejskiego w Grudziądzu.

Zerwanie godła austriackiego z gmachu konsulatu w Krakowie

(o) Kraków, 16. 2. (tel. wł.) Wczoraj w nocy z domu, w których mieści się konsulat austriacki niewykryci sprawcy zerwali tablicę z godłem republiki austriackiej. Policja wszczę-

ła energiczne dochodzenia, zaś pan Wojewoda Krakowski Kwaśniewski złożył na ręce konsula honorowego Austrii w Krakowie wyrazy ubolewania z powodu waznego wypadku.

Prowokacja hitlerowska na Śląsku

(o) Królewska Huta, 16. 2. (tel. wł.) Na drutach telefonicznych w Królewskiej Hucie przed paru dniami wywieszono płachtę płcienną z wymalowaną na niej swastyką. Sprawców prowokacji, Konrada Wiczorka i Romana Hankusa, obu czynnych członków Jung-

deutsche Partei aresztowano. Epilog całej sprawy rozegrał się wczoraj w dyrekcji policji w Królewskiej Hucie, która w drodze administracyjnej, skazała obu prowokatorów na 14 dni bezwzględnej aresztu i po 2000 zł grzywny.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,50 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście . . . 0,50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenie skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz 5/16 na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
4-lamowej . . . 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowa . . . 10 fen.
Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepłacone miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mętnicki, Toruń, ul. Montuski 25, m. 7.
Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańsk: Wilhelm Grimmana, Gdańsk, Kaszubskiej 21, l. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsa, Poch. 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobroszyński, Gdynia, Sakalna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gałczyński, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9.
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław: Henryk Latacki, Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpow. za Tesev: Józef Kraszewski, Tesev, Kościuski 7.
Redaktor odpow. za Kościuszki: Józef Tkaosy, Kościuszki, Wilsońska 33.
Za ogłoszenia odpowiada administracja.
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski”, „Gazeta Gdańska”, „Gazeta Morska”, „Gazeta Mogileńska”, „Dzień Bydgoski”, „Dzień Grudziądzki”, „Dzień Kujawski”, „Dzień Kamobski”.
Nabladem i zesłankami Pomorskiej Drukarni Kolonizacji S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi

w ekspedycji miejscowych agencji . . . 2,50 zł
z odnośnikiem do domu . . . 2,60 zł
przez pocztę z odnośnikiem . . . 2,60 zł
pod opaską . . . 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . . 2,92 gd przez gońca . . . 2,00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1,75, zagranicą . . . 4.—gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zamieszaniu, strajki), Administracja nie odpowiada za niedostarczenie piśmie.